

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODAPublished Since 1906
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 173 Rok (Vol.) LXVIII

CHICAGO, ILL., Czwartek, 2 Września (Thursday, September 2), 1976

Telephone BRunswick 8-8700 25c

5 CENTOWA PODWYŻKA OPŁAT CTA

Nowy Zamach Na Demokrację Indii

Różnica Zdań
Aż Nadto
Wyrażna

Johannesburg. (UPI) — Wprawdzie drugie spotkanie Sekretarza Stanu Henry Kissingera z John Vorsterem, premierem Unii Poł. Afrykańskiej, ma odbyć się dopiero w sobotę w Zurichu, ale już teraz zarysowała się tak wyraźna różnica zdań, że nadzieje na jakiegokolwiek porozumienie są bardzo nikłe.

Kissinger, przemawiając w tym tygodniu w Filadelfii, potępił politykę supremacji rasowej Unii, jako "niezgodną z jakimkolwiek poczuciem ludzkiej godności".

Odpowiedział mu już dziś w Parlamencie premier Vorster, który oświadczył co następuje:

"Pragnę pojechać na dyskusję do Zurichu z całą szczerością i z otwartą głową. Dla uniknięcia jednak jakiegokolwiek nieporozumienia, muszę zwrócić uwagę na następującą sprawę: wewnętrzna i zagraniczna polityka Afryki Południowej jest ustalana przez samą Afrykę Południową, a nie może być zalecana przez jakiegokolwiek osobę lub kraj z zewnątrz".

Tymczasem rozruchy rasowe trwają. W Kapsztadzie policja uzbrojona w karabiny, pistolety, gaz łzawiący i pałki — oraz mająca do dyspozycji specjalnie wytresowane psy, stoczyła walkę z tysięcznym tłumem demonstrantów na przedmieściu zamieszkałym przez Mulatów.

Na grad kamieni policjanci odpowiedzieli użyciem gazu łzawiącego i broni palnej. Płeciu demonstrantów padło z ranami postrzałowymi.

Natomiast w śródmieściu pojawiła się grupa około 400 czarnych studentów, która w spokoju przemarszerowała przez miasto z transparentami, na których widniały napisy "Precz z polityką apartheidu", "Jednakowa oświata dla wszystkich" i "Jak długo jeszcze musimy cierpieć?".

Wojska ZSRR
Na Granicy Chin

Honolulu (UPI) — Były komendant floty amerykańskiej na Pacyfiku, adm. Noel Gavlen lat 61, udzielił wywiadu prasie po przejściu na emeryturę przed kilku dniami. Adm. Gavler powiedział, że Sowiety trzymają 40 dywizji swych wojsk na granicy chińskiej dla celów obronnych w razie niespodziewanego ataku.

Oprócz dywizji wojsk na granicy chińskiej, druga z największych flot sowieckich pełni służbę blisko Władywostoku, w łączności z lotnictwem, jak pokaz siły sowieckiej nie tylko dla Chin ale i dla Stanów Zjednoczonych.

Gavler, który był komendantem amerykańskich sił zbrojnych od wschodnich do zachodnich wybrzeży Afryki w ostatnich czterech latach, powiedziała że sowiecka baza rakiet w Berbera na Zatoce Aden ma 14,000 stop długości bieżnie, które umożliwiają wnoszenie się najcięższych bombowców sowieckich. Sowiety kontrolują także Zatokę Perską, przez którą odbywa się dostawa 80 procent ropy z Bliskiego Wschodu. Baza w Berbera umożliwiła Sowiutom rozszerzenie swych wpływów na Ocean Indyjski, dając im operacyjną bazę bardzo odległą od portów na Czarnym Morzu. Gavler twierdzi, że obecność floty sowieckiej w tym rejonie, posiada ostatecznie bardzo strategiczne znaczenie nie tylko dla USA, ale i dla całego świata.

Pani Gandhi
Umacnia
Swoją WładzęPoprawki
Konstytucji
Które Prowadzą
Do Dyktatury

New Delhi. (UPI) — Zgodnie z zaleceniami pani Indiry Gandhi, szefa rządu Indii, minister prawa H. R. Gokhale przedłożył w Parlamencie projekt poprawek do Konstytucji, które osłabią władzę sądów, umocnią natomiast władzę premiera i Parlamentu.

Zmiany dotyczą 59 paragrafów Konstytucji z ogólnej liczby 395 — według tekstu uchwalonego w 1950 roku, a więc w trzy lata po unieależnieniu się Indii od Wielkiej Brytanii.

Ponieważ rządząca Partia Kongresowa pani Gandhi ma w Parlamencie ogromną przewagę, uchwalenie projektu rządowego uważane jest za sprawę przesadzoną. Proponowane poprawki obejmują m. in. następujące zagadnienia:

— Sąd Najwyższy nie będzie miał prawa rozpatrywać petycji, stanowiących wyzwania.

Kongr. Hays
Zrezygnował

Washington. (UPI) — Kongresman Wayne Hays (Dem.-Ohio), lat 65 — zrezygnował wczoraj z urzędu, dla uniknięcia składania zeznań przed Komitetem Etycznym Izby Niższej Kongresu. Hays został oskarżony o zatrudnienie kochanki Elizabeth Ray z pensją — \$14,000 rocznie w swym biurze, jedynie dla celów piciowych. Po wyjściu tej sprawy na jaw, rozpoczęło się śledztwo które wykazało że Hays wzmieszany był w różne machlojki, nadużywając swej władzy dla celów osobistych.

Hays — za pośrednictwem swego adwokata Judah Best i sekretarki prasowej Carol Clawson, przesłał list z rezygnacją do przewodniczącego Izby Niższej kongr. Carl Albert (D-Okla.) jak i do gubernatora stanu Ohio, James A. Rhodes, jak przewiduje prawo, podając że rezygnacja obowiązuje natychmiast.

Kongr. Albert po otrzymaniu rezygnacji Hays powiadał że "ustąpił dla zaoszczędzenia dalszych przykrości swej rodzinie jak i niedawno poślubionej drugiej żonie".

Izba Niższa na wiadomość o rezygnacji Hays, głosowała wczoraj za zaprzestaniem śledztwa Komitetu Etyk, ponieważ Hays przestał być członkiem tej Izby. Hays podlegał będzie jednak dalszemu śledztwu Federalnej Ławy Przysięgłych która prowadzi dochodzenia w sprawie jego działalności w Kongresie, gdzie zajmował stanowisko przewodniczącego dwóch bardzo wpływowych komitetów Izby a z których musiał zrezygnować po ujawnieniu skandalu. Hays uprawniony jest po rezygnacji, do rocznej pensji w sumie \$30,000 po 28 latach zasiadania w Izbie Niższej Kongresu.

Los Angeles 81

Paryż. (UPI) — Międzynarodowe Biuro Wystaw Światowych oficjalnie orzekło, że miasto Los Angeles będzie gospodarzem Wystawy Światowej w 1981 roku. Los Angeles było jedynym zgłoszonym kandydatem i wobec ujemnego czteromiesięcznego terminu automatycznie uzyskało prawo zorganizowania Wystawy.

"Dotąd Wszystko Szło Składnie..."

Drakońskie
Kary Za
"Brakoróbstwo"

Londyn (DP) —

Reżymowa rada ministrów ogłosiła dekret wprowadzający drakońskie kary pieniężne za tzw. brakoróbstwo i inne wykroczenia robotników w przemyśle.

Za niedbałe wykonywanie pracy czyli tzw. brakoróbstwo grozi obecnie kara od 5,000 do 10,000 zł. W uzasadnieniu prasa pisze, że celem nowego rozporządzenia jest powstrzymanie podwójnej "bubli" takich jak tandetne buty, ubrania, nie działające telewizory i radio odbiorniki a ponad wszystko o poprawienie jakości artykułów przeznaczonych na eksport.

Jeszcze surowsze kary pieniężne grożą za marnotrawstwo materiałów i surowców, za nieumiejętne wykorzystywanie maszyn i za zaniedbania w transporcie. Wykroczenia w tych dziedzinach będą karane grzywnami do 25,000 zł.

Wprowadzono nowy rodzaj przestępstwa: fałszowanie statystyk produkcji przemysłowej co — jak pisze prasa — jest bardzo rozpowszechnione. Przedsiębiorstwa podają fałszywe cyfry aby uzyskać prawo do 13 pensji dla swych robotników. Na przyszłość także te praktyki mają być karane bardzo wysokimi grzywnami.

Viking 2
Ląduje Jutro
Na Marsie

Pasadena. Calif. (UPI) — Uczni z NASA czynią przygotowania do lądowania jutro około godziny szóstej wieczorem (czas chicagowski) robota-laboratorium Viking 2 na powierzchni planety Marsa. W międzyczasie prowadzone będą dalsze doświadczenia ze statkiem Viking 1, który wyładował na Marsie przed kilku miesiącami.

Viking 2 ma lądować na północnej stronie planety Marsa, w terenie piaszczystym, gdzie uczeni spodziewają się, że istnieje większa wilgotność od południowych terenów wyładowania statku Viking 1.

Kontrola Uranu
Przez Kartel
Międzynarodowy

Sacramento, Calif. (UPI) —

Dwóch urzędników Kalifornijskiej Agencji Energetycznej, zwróciło się listownie do prokuratora generalnego Edwarda Keeya z ostrzeżeniem, że Stanom Zjednoczonym zagrożenie embargo uranu, jakie może być wprowadzone przez międzynarodowy kartel, Leonard Ross i Ronald Doctor, członkowie tej agencji twierdzą, że międzynarodowy kartel uranowy ustala ceny, przydziela zapasy uranu z ograniczonych rezerw, kontrolując rynek światowy. — Do kartelu wchodzi firma z Australii, Kanady, Południowej Afryki, Francji i jedna z największych międzynarodowych korporacji, Rio Tinto Zinc, który to kartel działa podobnie do kartelu naftowego OPEC.

Dostarczone prokuratorowi dokumenty, posiadają wymienne listy między członkami kartelu jak i protokoły zebrań, w których określana jest struktura mająca na celu ustabilizowanie rynku radioaktywnego jak i utrzymania cen uranu na jak najwyższym poziomie.

Umowa
w Panmunjom

Seoul (UPI) — Przedstawiciele dowództwa wojsk NZ i Korei Półn. uzgodniły plan, który w przyszłości uniemożliwi powtórzenie się takich ataków, jak atak komunistów z dnia 18 sierpnia, kiedy to dwóch oficerów amerykańskich zostało zamordowanych.

Plan zawiera koncepcję rozdzielania wartowników NZ i Korei Półn. wzdłuż granicy w wiosce neutralnej.

Rokowania w tej sprawie prowadzone były bez udziału prasy i szczegóły chwilowo trzymane są w tajemnicy.

Wiadomo tylko, że umowa składa się z czterech punktów. Dalsze rokowania w sprawie szczegółów wykonawczych tej umowy trwają.

"W tej chwili nie mamy niczego szczególnego do zakomunikowania" powiedział rzecznik dowództwa NZ.

Tygodnik
Lewicy Oskarża
Premiera Włoch

Rzym (UPI) — Lewicowy tygodnik włoski "L'Espresso" stwierdził, że jest w posiadaniu trzech dokumentów, które wykazują że premier Giulio Andreotti pobrał od firmy Lockheed \$43,000 za pomoc przy sprzedawaniu samolotów tej firmy we Włoszech i w Turcji.

Redakcja tygodnika wyjaśnia, że wspomniane dokumenty uzyskała od pracowników i byłych pracowników firmy Lockheed. Jeden z dokumentów jest listem ówczesnego prezesa firmy — A. G. Kotchiana — w którym upoważnia on swego pełnomocnika w Europie do wypłacenia pewnych kwot różnym osobom. W liście tym rzekomo jest następujące zdanie: "28,000 przeznaczonych jest dla p. G. Andreotti dla zapewnienia go, jak cenną była jego pomoc i pomoc jego partii przy sprzedaży 18 samolotów P-3B dla marynarki włoskiej".

Drugi dokument — fragment z dziennika — manuskryptu jednego z dyktarzy firmy — mówi o kontaktach z Andreottim. Trzeci — znów w formie listu — zawiera instrukcję wypłacenia panu Andreotti \$15,000 "w związku ze sprzedażą samolotów F104S do Turcji".

Premier włoski kategorycznie zaprzeczył tym oskarżeniom. W wywiadzie udzielonym dziennikowi "La Repubblica" powiedział, że oskarżenia te są "czystym wymysłem" i — jak przypuszcza — zrodzonym dla celów politycznych.

Skazani Na
Kary Więzienne

New York (UPI) Dr. Joseph Ingrer z Glen Cove, N. Y. i dr. Sheldon Styles z Nowego Jorku, chiropractorzy, zostali skazani na pięć lat więzienia i \$100,000 kary za nadużycia programu "medicaid".

Obaj przynależą do winy w sądzie federalnym, a kary nałożył sędzia Henry L. Werker. Zona dr. Styles, Sheila, została skazana na dwa lata więzienia, z zawieszeniem kary, oraz \$500 za pomaganie mężu w wystawianiu rachunków w nadużyciu programu "medicaid".

Nie Było
Sabotażu

Washington. (CT) — Specjalne ekipy sił lotniczych USA w niedzielę przeprowadziły śledztwo w Grenlandii i Anglii, rozbicia się dwóch transportowców amerykańskich w przeciągu kilku godzin w go-boję.

Oba samoloty "Lockheed Starlifters" wylatywały z bazy lotniczej McGuire w stanie New Jersey. Jeden rozbił się w bazie amerykańskiej w Grenlandii, a drugi podczas lądowania w angielskiej bazie lotniczej w Petersbrough w Anglii.

39 osób straciło życie w tych wypadkach, z których większość stanowili żołnierze amerykańscy. Przeprowadzone śledztwo wykazało że wypadki nie zostały spowodowane sabotażem.

1-sze Debaty
Ford-Carter
23 Września

Washington. (UPI) — Pierwsza z trzech zapowiadanych debat telewizyjnych prezydenta Forda i kandydata Demokratów, Jimmy Carter, nastąpi w czwartek, 23 września — gdy pozostałe dwie prawdopodobnie w październiku przed dniem wyborów prezydenckich w dniu 2 listopada.

Sponsorem debat będzie Liga Amerykańskich Wyborczyń. Debaty trwać będą 90 minut, a pierwsza przeprowadzona będzie na temat spraw gospodarczych. Krajowe sieci telewizyjne zostały zaproszone do podjęcia tych debat w ramach bieżących wiadomości, dla uniknięcia konfliktu w prowizjach federalnego prawa przynajmniej innym kandydatom na urząd prezydenta równy bezpłatny czas na telewizji.

Zgodnie z umową podjętą przez przedstawicieli obu kandydatów, kandydaci na wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych — Republikanin sen. Robert Dole i Demokrat sen. Walter Mondale, będą także debatować na telewizji odizdzielnie, — gdzieś w okresie między drugą a trzecią debatą kandydatów na prezydenta.

Gdy pierwsza debata obejmować będzie sprawy gospodarcze, druga będzie poświęcona sprawom zagranicznym i obrony państwowej, a trzecia na różne zasadnicze kwestie. Wiadomość o debatach telewizyjnych podała Rita Hauser, wiceprezesa Ligi Kobiet, informując że debaty będą przeprowadzone pod kierownictwem Jim Karayn, byłego urzędnika sieci telewizyjnej i przewodniczącego serii programów na temat kandydatów na urząd prezydenta USA, które zostały nadane z początkiem roku 1976 w ramach programów Ligi Kobiet.

Ostatnie takie debaty telewizyjne kandydatów na urząd prezydenta USA, miały miejsce w roku 1960 między Johnem F. Kennedy i Richardem Nixonem.

Własnymi Siłami

Manila. (UPI) — Filipiński prezydent Ferdinand Marcos poinformował senatora Mike Mansfielda, że Filipiny polegać będą wyłącznie na własnych siłach i zasobach w niesieniu pomocy ofiarom trzęsienia ziemi i likwidowaniu szkód wywołanych kataklizmem.

Potwierdzają się wiadomości, że ponad 8 tysięcy ludzi straciło życie lub zginęło, a 175 tysięcy jest bez dachu nad głową.

Marcos powiadomił senatora, który wniósł projekt ustawy o pomocy dla Filipin, że Filipiny, wzorem Chin, które także dotknięte zostały klęską trzęsienia ziemi, własnymi siłami zrealizują program odbudowy zniszczeń.

Obowiązuje
Od NiedzieliPodmiejskie
Pociągi RTA
Objęte Podwyżką

Chicago. (CT) — Regionalny System Transportacyjny (RTA) wprowadził wczoraj pięć centową podwyżkę opłat przejazdu autobusami i kolejką podziemną, — która obowiązuje od niedzieli. Koszt przejazdu autobusami chicagowskimi od niedzieli wynosić będą 50 centów — oraz dodatkowo dziesięć centów za bilety przesiadkowe, czyli 60 centów. Emeryci i upośledzeni fizycznie płacić będą 25 centów, z pięć centowym dodatkiem za bilety przesiadkowe.

Podwyżka obejmuje także pasażerów podmiejskich linii autobusowych. Wprowadzono także procentową podwyżkę opłat przejazdu na podmiejskich pociągach, j. n. — Chicago, Milwaukee i St. Paul — 4,5 procent; Illinois Central Gulf — 9 procent; Burlington Northern — 16 procent.

Chicagowski System Transportacyjny (CTA) którego deficyt wyniesie około \$29 milionów w tym roku, spodziewa się że przy podwyżce opłat przejazdu podwyższy swe dochody od \$15 do \$16 milionów rocznie. Podwyżka pięć-centowa obejmie również

(Ciąg dalszy na str. 6-uj)

Kongresmani
Nie Przyznali
Sobie Podwyżki

Washington (UPI) — Izba Niższa Kongresu, mając na uwadze zbliżające się w dniu 2-go listopada wybory, stosunkiem głosów 325 do 75 głosowała wczoraj przeciw przyznaniu sobie podwyżki wynagrodzenia w ramach wzrastających kosztów utrzymania, wzywając Senat do podjęcia podobnej uchwały.

Głosowanie nastąpiło podczas debat nad ustawą przeznaczającą \$780,8 miliona na pokrycie kosztów administracyjnych Kongresu na rok fiskalny rozpoczynający się z dniem 1-go października, w którym to dniu zgodnie z przeprowadzoną w ub. roku uchwałą Kongresu, automatycznie pięć-procentowe podwyżki obowiązywały dla członków Kongresu, najwyższej rangi urzędników federalnych, członków gabinetu prezydenta i sędziów federalnych.

Wynagrodzenie członków Kongresu wynosi obecnie \$44,600 rocznie, po przyznaniu sobie w ub. roku pięć-procentowej podwyżki w ramach wzrastających kosztów utrzymania w sumie \$2,100. Przy pięć-procentowej podwyżce, która wyniosłaby około \$2,230 zarobki członków Kongresu wzrosłyby do \$46,830 rocznie.

Kongr. Morris Udall (D-Ariz.), autor oryginalnego wniosku przynajmniej podwyżkę członkom Kongresu w ub. roku, powiedział że sprzeciwia się wnioskowi przeczecia się tegorocznej podwyżki, ale będzie za nią głosował ze względu "na realność polityczną" obecnej sytuacji. Wnioskodawcy podkreślali jednak, że uchwała obowiązuje tylko do dnia 30-go września, 1977 roku, czyli na jeden dzień przed automatyczną podwyżką w dniu 1-go października, zgodnie z uchwałą przeprowadzoną w Kongresie w ubiegłym roku.

Pomyślny Raport

Katmandu. (UPI) — Nepalskie ministerstwo spraw zagranicznych nadesłało raport — że amerykańska ekspedycja Dwusettecia, która ma zamiar zdobyć Mount Everest, założyła już bazę wyjściową, umożliwiającą wejście na "dach świata".

Aleksander Dumas

Hrabia Monte Christo

(Ciąg Dalszy)

— Tu mieszkał — odrzekł odzwierny — opat Faria, a tędy przechodził do niego więzień numer 34.

I pokazał hrabiemu otwór w galerii, jeszcze z tej strony nie zamurowany.

— Biedni ludzie, ileż znieść przez tyle lat musieli, ileż wycierpieli trudu, zanim sobie tę komunikację utworzyli!... rzekł odzwierny.

Dantes dobył kilka ludorów z kieszeni i wsunął w rękę człowiekowi, który po raz drugi, nie znając go, uzalił się nad nim.

Odzwierny przyjął, sądząc, że dostał kilka sztuk drobnej monety; ale przy blasku pochodni poznał wartość sumy ofiarowanej.

— Czy się tylko pan nie omylił?... —

— Czemu?... —

— Dałeś mi kilka sztuk złotych.

— Wiem o tym.

— Jakto wiesz pan?... —

— Wiem.

— Czy miałeś pan zamiar dać mi tyle?... —

— Tak jest.

— I mogę to z czystym sumieniem przyjąć?... —

— Możesz.

Odzwierny spojrzął z podziwem na Monte-Christa.

— Jest i tu uczciwość!... — rzekł hrabia, jak Hamlet.

— Panie — odpowiedział odzwierny, niedowierzając jeszcze szczeci swojemu — nie pojmuję wcale twojej wspaniałomyślności.

— A jednakże, mój przyjacielu, łatwo pojąć ją można — odrzekł hrabia — byłem marynarzem, historia twoja więcej mnie, niż kogo innego zająć mogła.

— Ponieważ pan jesteś — odparł odzwierny — tak szlachetnym, zasługujesz więc, abym ci jeszcze cokolwiek ofiarował za twą wspaniałomyślność.

— Cóż mi możesz, mój przyjacielu ofiarować?... może jakie muszle, albo wyroby ze słony? Dziękuję ci za nie.

— Nie, panie, wcale nie; coś takiego, co ma związek z historią, przed chwilą opowiedzianą.

— Czy tak w rzeczy samej? — zawołał żywo hrabia — coż to być może.

— Słuchaj pan, co się zdarzyło — odezwał się odzwierny — widziałem, że zawsze znaleźć coś można w pokoju więźnia, który przez piętnaście lat w jednym miejscu zostaje i zaczął szukać.

— A! — zawołał hrabia, przypominając sobie podwójną kryjówkę opata.

— Otóż po wielu poszukiwaniach — rzekł następnie odzwierny — odkryłem w komnie...

— Tak jest — rzekł Monte-Christo — tak...

— Odważyłem naprzód kilka kamieni i znalazłem drabinkę ze sznura.

— I rozmaite narzędzia — zawołał hrabia.

— Skądże pan wiesz o tym? — zapytał odzwierny ze zdziwieniem.

— Nie wiem, ale się domyślam — rzekł hrabia — zwykle tego rodzaju rzeczy po więźniach można znaleźć.

— Tak jest — odrzekł odzwierny — znalazłem drabinkę sznurową i różne narzędzia.

— Czy masz to jeszcze u siebie? — zawołał Monte-Christo.

— Nie, już nie mam; sprzedałem wszystko osobom, odwiedzającym więźnia, bo rzeczywiście było to rzeczy bardzo ciekawe; jedna mi tylko pozostała.

— Cóż takiego? — zapytał hrabia z niecierpliwością.

— Mam jeszcze jakąś książkę, napisaną na płótnie.

— Więc masz tę książkę?

— Nie wiem, czy to książka — odrzekł odzwierny — ale mam to, co powiedziałam.

— Idźże zaraz i przynieś to ze sobą, mój przyjacielu — odrzekł hrabia — jeżeli to jest to, czego się domyślam, to już bądź spokojny.

— Biegnie, panie natychmiast.

I wybiegł.

Po odejściu jego, hrabia pokornie ukląkł przy szczątkach łózka, które dziś wydało mu się ołtarzem świętym.

— O mój ojcie! coś mi dał swobodę, naukę i bogactwo, ty! co jakbyś z istot wyższego rzędu pochodził, miałeś świadomość dobrego zleżgo.

Jeżeli w głębi grobu pozostaje z nas cośkolwiek co może ozwać się głosem, pojętym dla pozostałych tu na ziemi, jeśli w nagłej przemianie, jakiej trup ulega, cząstka jakaś żywa przelatuje w miejsce, najbardziej nam ukochane i do tych cośmy ich kochali lub tam, gdzieśmy najwięcej wycierpieli.

Szlachetne serce, duchu wyższy, czysto, zaklinam cię na imię miłości ojcowskiej, daj znak słowu lub skinieniem zniszcz we mnie duch wątplenia, bo jeśli nie wierz mi przekonanie, w zgryzotach raczej i męczarni zginie!

Hrabia pochylał głowę i ręce złożył:

— Proszę pana!... — rzekł głos za nim.

Monte-Christo zdziwił i obrócił się.

Odzwierny podał mu szmaty płótna, na których opat złożył wszystkie skarby swojej nauki.

Rękopis zawierał wielkie dzieło opata Farii o państwie Włoch Zjednoczonych.

Hrabia porwał je gwałtownie i wpadł najprzód na epigraf w tych słowach:

“Wyrwiesz smokowi zęby i rzucisz je lwom pod nogi — powiedział Pan!”

— Mam więc odpowiedź — zawołał nagle uradowany — dzięki ci, ojcie mój! dzięki!

I, dobywszy z kieszeni mały pugilaresik z biletami bankowymi, każdy po dziesięć tysięcy franków — rzekł:

— Przyjm to, proszę cię.

— I pan mi to dasz?

— Łaję ci, ale pod warunkiem, abyś nie oglądał, aż odejdziesz stąd. Złożył na piersiach tę najdroższą pamiątkę teraz odszukaną, która dla niego miała wartość największych skarbów, wybiegł z tych podziemi, i wsiadając do łodzi, zawołał:

— Do Marsylii!

A potem, odpływając z okiem wlepionym w ponure więzienie, dodał:

— Biada tym, co mię tu uwięzić kazali w ponurych lochach, i tym, co zapomnieli, że byłem więźniem!

Przepluwając koło osady Katalonów, hrabia odwrócił się i tylko z cicha wymówił: i idę kobiety.

Zwycięstwo wreszcie było zupełne, hrabia bowiem po dwakroć pokonał wątplenie.

Imię, z taką czułością wyrzeczone, że w niej miłość odzywać się dała, czyż było?

Haydee.

Zaledwie wysiadł na ląd, hrabia poszedł w stronę cmentarza, gdzie spodziewał się zastać Morrela.

I on także niedługo przed dziesięciu laty z pobożną duszą szukał na tym cmentarzu i szukał na próżno.

On, co wracał do Francji z milionami w rękę, nie mógł znaleźć grobu ojca, co z głodu umarł.

Ale Morrel na grobie kazał krzyż postawić, chociaż te krzyże grabarze zabierają i palą, gdy je starość pochyla ku ziemi.

Czcigodny kupiec szczególniejszym był od innych; umarł na rękę swoich dzieci, przeto pochowano go obok grobu żony, która wyprzedziła go w podróż wieczną dwoma latami.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Cmentarz Poległych We Francji

Od lewej: Stanisław Turley (Francja) i Stanisław Baczkowski (Chicago) przy pomniku ku czci poległych i zmarłych we Francji hallerczyków.

W Auberive (Marne) znajduje się wielki cmentarz, na którym spoczęli żołnierze Armii Polskiej we Francji pod dowództwem gen. Józefa Hallera oraz Polskich Sił Zbrojnych podczas Drugiej Wojny Światowej.

Cmentarzem opiekuje się Koło Rezerwistów i Byłych Wojskowych w Troyes.

Jak widzimy na zdjęciu, na cmen-

tarzu znajduje się pomnik dla uczczenia pamięci poległych hallerczyków. Zdjęcie i informacje o cmentarzu otrzymaliśmy od p. Stanisława Baczkowskiego z Chicago, za co jesteśmy mu szczerze wdzięczni.

Kraj. Zjazd Ak w Chicago

W dniach 4 i 5 września odbędzie się Krajowy Zjazd AK w Domu Weterana, pnr. 6005 W. Irving Park Rd., w Chicago. Gospodarzem Zjazdu jest Oddział AK w Chicago.

Na Zjazd przyjechał już Prezes Głównego Zarządu Armii Krajowej, płk Michał Mandziara z Londynu, który weźmie udział w obradach i programie Zjazdu.

W programie jest msza św., która odbędzie się w niedzielę, 5 września, w kościele św. Jacka. 3636 W. Wolfram ul., o godzinie 9:30 rano, jak również żołnierskie przy-

jęcie, które odbędzie się tegoż samego dnia, o godzinie 6:30 wieczorem, w lokalu "Oazy", pnr. 1250 N. Milwaukee Ave.

Oddział AK w Chicago zaprasza serdecznie wszystkie organizacje b. wojskowych o wzięcie udziału w mszy św. i w przyjęciu i przysianie delegacji oraz sztandarów z pocztami.

Zwraca się również do Polonii z Chicago, Detroit i Milwaukee o liczne uczestniczenie w mszy św. i w przyjęciu.

Bezpłatne Lekcje Języka Angielskiego

Bezpłatne lekcje języka angielskiego rozpoczyna się we wtorek, 7-go września, o godz. 6-ej wieczorem, w lokalu United Polish American Councils, 2905 N. Milwaukee Ave., w Chicago.

Język angielski będzie wykładany na różnych poziomach: dla początkujących, średnio zaawansowanych i dla zaawansowanych. Dla początkujących będą udzielane objaśnienia w języku polskim. Zapraszamy poprzednich studentów, jak i też nowych — do uczęszczania.

Paul Duda, kierownik kursów

Fopieracie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

Komunikat Koła SPK Nr. 15

W dniu 5 września, w niedzielę, o godzinie 10 rano w kaplicy OO. Jezuitów, 4105 N. Avers, zostanie odprawiona Msza św. za duszę śp. Mariana Wojtackiewicza i za innych zmarłych Członków Koła SPK Nr. 15.

Organizations and Companies Place Your Commercial Xmas Toy Orders Now. Playhouse Toy Company 568-7180

Dr. Michael N.D.

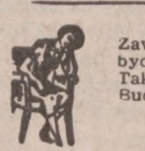
Nadzwyczajna Morska Roślina

Wydobyta z mórz Norwegii a zawarta w tabletkach K.E.P.-KARBON jest to najbogatsze, naturalne źródło witamin i 60 minerałów a szczególnie jodu. Gdy brak tych składników w organizmie ludzie czują się wyczerpani, nerwowi, cierpią na żołądek, są podatni na różne infekcje i choroby. Szczególnie obecnie przy zmiennej pogodzie w chłodne dni zaczynają przejawiać K.E.P.-KARBON.

Cena na butelkę \$5.00.

3 butelki \$13.50

☐ Ziola Nr. 18 Reumatyzm Muskularny	Paczka \$3.89
☐ Ziola 11 Na Pęcherz i Nerki	Paczka \$2.89
☐ Ziola Nr. 20 Na Nerwowość	Paczka \$3.89
☐ Ziola Nr. 16 Na Wątrobę i żółć	Paczka \$3.89
☐ Ziola Nr. 31 Na Gazy Żołądka	Paczka \$2.89
☐ Ziola Nr. 17 Na Łagodne Przeczyszczenie	Paczka \$2.50
☐ Ziola Nr. 340 Dla Kobiet przy Zmianie Zycia	Paczka \$3.85
☐ Ziola Nr. 10 Na Astmę Bronchialną	Paczka \$3.85
☐ Ziola Nr. 100 (Wzmocniające) Dla Mężczyzn	Paczka \$3.50
☐ Ziola Nr. 9 Na Wyrzuty Skórne	Paczka \$3.89
☐ HERBATA BI-BE-TIC zamiast kawy — używana dla tych co mają cukrzycę	Paczka \$2.89
☐ Ziola Nr. 40 Przeciw Nacśnieniu Krwi	Paczka \$3.89
☐ Zyme-Aids — Kapsułki na gazy żołądka i Niewstrawność Pokarmu	Butelka (75 kaps.) \$5.89

"B.-M.-B." 50 kapsulek Zawiera wyciąg ze szpiku kłbci i sędziwy z doborowego bydła Buduje nowe czerwone ciążka krwi. Wzbogaci krew. Także na zycząjącą Anemię dla osób wycieńczonych pracą. Buduje krew i siłę. Doskonale dla dzieci.

Butelka \$5.85, 3 butelki — \$16.00

Wszystkie zamówienie z Money Order

DR. MICHAEL'S HERB CENTER

1223 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60622

EAGLE JEWELERS

5712 W. BELMONT Tel. PE 6-6007

Pod Wielkim Szyldem z Orłem i z Polskim napisem "Skład Biżuterii".

Łańcuszki z 14 Karatowego Złota reg. cena . . \$10.95

Teraz możecie dostać po cenie niższej do . . . \$4.95

KOMPLETY DWÓCH ZARĘCZYNOWYCH

PIERŚCIONKÓW Z BRYLANTAMI od . . . \$69.95

MĘSKIE ZEGARKI OMEGA po . . . \$69.95

Wielki wybór wszelkiego rodzaju biżuterii, kołczyków, spiniek.

Polecamy też Polskie kryształki.

GDY JADĄC DO POLSKI ZABIERACIE ZE SOBĄ NA WŁASNY UŻYTEK

PRZYBORY ELEKTRYCZNE NA PRĄD AMERYKAŃSKI — MAMY DLA WAS

małe i lekkie TRANSFORMATORKI na prąd polski, które oszczędzą Wam kłopotów.

Korzystajcie z okazji dopóki cena jest niższa z reg. \$14.95 do tylko \$9.95

TYLKO W EAGLE JEWELERS.

Dla wygody Klientów sklep otwarty również w niedzielę od 12 do 5 po pół.

TYLKO JEDNEJ MINUTY TRZEBA, ZEBY SOBIE OTWORZYĆ KONTO

W EAGLES JEWELERS. A ile lat się potem człowiek cieszy, że to zrobił.

Bez procentów przez 6 miesięcy. — Wszyscy u nas mówią po polsku.

Henryk Sienkiewicz

OGNIEM I MIECZEM

POWIEŚĆ

38

(Ciąg dalszy)

— Byłem. Pomazałem mu rany dziegiem; nalałem gorzałki z popiołem w gardło. Będzie zdrow. To serdyty Lach! Mówią, że Tatarów narzynał na Chortycy, nim go wzięli, jak świń. Ty o Lacha bądź spokojny.

Ponury odgłos kotłów, w które bito na kosowym majdanie, przerwał dalszą rozmowę. Tatarczuk usłyszawszy ten odgłos drgnął i zerwał się na równe nogi. Nadzwyczajny niepokój malował się w jego twarzy i ruchach.

— Biją wezwanie na radę — rzekł łowiąc ustami oddech. — Sochroni Bih! Ty, Fylyp, nie mów, o czym ja z tobą tu gadał. Sochroni Bih!

To rzekłszy Tatarczuk chwycił szaflik z palanką, przechrzył go obiema rękoma do ust i pił, pił, jakby chciał się na śmierć zapić.

— Chodźmy! — rzekł kantarzej.

Odgłos kotłów huczał coraz donośniej.

Wysili. Przedmieście Hassan-Basza oddzielone było od majdanu tylko wałem opasującym kosz właściwy i bramą z wysoką basztą, na której widać było paszeczce zatoczonych dział. W środku przedmieścia stał dom kantarzeja i chaty atamanów kramnych, naokół zaś dość obszernego placu szopy, w których mieściły się kramy. Były to w ogóle nędzne budowle klecone z bierwion dębowych, których w obfitości dostarczała Chortycza, a posypte galeziami i oczeretem. Same chaty, nie wyłączając kantarzejowej, podobniejsze były do szalasów, bo tylko dachy ich wznosiły się nad ziemią. Dachy te były czarne i zakopcone, gdyż jeśli w chacie palono ogień, dym wydobywał się nie tylko górnym otworem dachu, ale i przez całe poszycie, a wówczas można było mniemać, że to nie chata, jeno kupa galezi i oczeretów, w której wypatują smołę. W chatach panowała wieczna ciemność, dlatego podtrzymywano w nich ustawicznie ogień z lucywy i ze skarp dębowych. Szop kramnych było kilkadziesiąt i dzieliły się na kurzeniowe, to jest stanowiące własność pojedynczych kurzeniów, i gościnne, w których w chwilach spokoju handlowali niekiedy Tatarzy i Wołosi, jedni skórami, tkaninami wschodnimi, bronią i wszelkiego rodzaju zdobyczą, inni przeważnie winem. Ale gościnne kramy rzadko były zajęte, gdyż kupno zmieniało się najczęściej w tym dzielnym gnieździe na rabunek, od którego kantarzej ani kramni atamanowie nie mogli tłumów powstrzymać. Między szopami stało także trzydziści ośm szynków kurzeniowych, a przed nimi leżeli zawsze wśród śmieci, wódrów, kłód dębowych i kup końskiego nawozu półmartwi z przepicia się Zaporozczy, jedni w kamiennym śnie pograżeni, drudzy z pianą na ustach, w konwulsjach lub atakach delirium. Inni, półpijani, wyjąc kozackie pieśni, spluwając, bijąc się lub całując, przeklinając kozaczy lub płacząc na kozacką biedę, deptali po głowach i piersiach leżących. Dopiero z chwilą gdy wyruszyła jaka wyprawa na Tatarów lub Ruś, nakazywano trzeźwość i wówczas należących do wyprawy śmiercią karano za pijanstwo. Ale w zwykłych czasach, zwłaszcza na Kramnym Bazarze, prawie wszyscy byli pijani: kantarzej i atamanowie kramni, sprzedający i kupujący. Kwaśny zapach nieszumowanej wódki w połączeniu z zapachem smoły, ryb, dymu i końskich skór nasycił wiecznie powietrze na całym przedmieściu, które w ogóle pstręczyła kramów przypominało jakąś miescinę turecką lub tatarską. Sprzedawano w nich wszystko, co się gdziekolwiek w Krymie, na Wołoszczyźnie lub wybrzeżach anatolskich dało zrabować. Węz jaskrawe tkaniny wschodnie, lamy, altembasy, złoto-głównia, sukno, cyr, drelich i płótno, portraskane działy szpizowe i żelazne, skóry, futra, suszoną rybę, wiśnie i bakalie tureckie, naczynia kościelne, mosiężne półskięzce złupione z minaretów i pozłacane krzyże zdarte z cerkwi, proch i broń sieczna, kije do spisu i siódła. A między tą mieszaniną przedmiotów i barw kreślił się ludzie poprzybijani w szczątki najrozmaitszej odzieży, latem półnagie, zawsze półdzicy, okopieni od dymu, czarni, uwalani w błocie, pełni ciekawych ran od ukąszeń olbrzymich komarów, których miriady unosiły się nad Czertomeliem, i jako się rzekło wyżej: wiecznie pijani.

W tej chwili całe Hassan-Basza jeszcze pełniejsze było ludzi niż zwykle; zamykano kramy i szynki, wszyscy zaś spieszyli na majdan siczowy, na którym miała się odbywać rada. Fylyp Zachar i Anton Tatarczuk szli z innymi, ale ten ostatni ociągał się, siedział leniwo i pozwalał się wyprowadzić tłumom. Coraz żywszy niepokój malował się w jego twarzy. Tymczasem przeszli przez most na fosie, następnie przez bramę i znaleźli się na obszernym obronnym majdanie, otoczonym przez trzydziści ośm wielkich drewnianych budynków. Były to kurzenie, a raczej domy kurzeniowe, rodzaj koszar wojskowych, w których mieszkali Kozacy. Kurzenie owe, jednej wielkości i miary, nieczym nie różniły się od siebie, chyba nazwami, przybranymi od rozmaitych miast ukraińskich, od których brały nazwę także i pułki. W jednym kącie majdanu wznosił się dom radny; zasiadali w nim atamani pod wodzą kosowego, tłumy zaś, czyli tak zwane „towarzystwo” obradowało pod gołym niebem, wysyłając co chwila deputacje do starszyny, a czasem wdzierając się gwałtem do radnego domu i terroryzując obrady.

Na majdanie ciżba już była ogromna, poprzednio bowiem ataman kosowy pościagał do Siczu wszystkie wojska rozproszone po wyspach, rzeczach i ługach, „towarzystwo” zatem było licniejsze niż zwykle. Słońce kłoniło się ku zachodowi, więc wcześniej zapalono kilkanaście beczek ze smołą; tu i owdzie stały także beczki z wodką, które każdy kurzeń dla siebie wytaczał, a które niemola dawały energii obradom. Porządku między kurzeniami pilnowali esaulowie zbrojni w tegie kije dębowe dla hamowania obradujących i w pistolety dla obrony własnego życia, które często bywało w niebezpieczeństwie.

Fylyp Zachar i Tatarczuk weszli prosto do domu obrad, gdyż jeden, jako kantarzej, drugi, jako ataman kurzeniowy, mieli prawo zasiadać między starszyna. W izbie radnej był tylko jeden mały stół, przed którym siedział pisarz wojskowy. Atamanowie i kosowy mieli swoje miejsca na skórach pod ścianami. Ale w tej chwili miejsca nie były jeszcze zajęte. Koszowy chodził wielkimi krokami po izbie, kurzeniowi zaś, zebrani w małe gromadki, rozmawiali z cicha, przerywając sobie kiedy niekiedy głośniejszymi kłatwami. Tatarczuk zauważył, że znajomi nawet i przyjaciele udają, iż go nie widzą, zbliżył się przeto zaraż, do młodego Barabasza, który mniej więcej w takim samym był położeniu. Inni spoglądali na nich spod łbów, z czego młody Barabasz niewiele sobie robił nie rozumiejąc dobrze, o co idzie.

1 Zaporozczy w czasie swych napadów nie oszczędzali nikogo i niczego. Do czasów Chmielnickiego nie było wcale cerkwi w Sicz. Pierwszą właśnie Chmielnicki wystawił; nie pytano tam również nikogo o wyznanie, i to, co opowiadał o religijnym nastroju Niżowców, jest bajką.

(Ciąg dalszy nastąpi)

MAMY WSZYSTKO CO JEST POTRZEBNE ABY WASZ PIKNIK UDAŁ SIĘ LEPIEJ

national

ZASTRZEGAMY SOBIE PRAWO
OGRAŹNIENIA ILOŚCI CENY
OBOWIĄZUJĄ DO SRODY 4
WRZESNIA 1976 W KAŻDYM SKŁADZIE
NATIONAL W STANIE ILLINOIS.

OSCAR MAYERS ZWYKŁE LUB WOŁOWE (HOT DOGS)

PARÓWKI ..... FUNT **99¢**
APPROX. 80% CHUDE MIELONE
WOŁOWE KOTLETY FUNT **\$1.09**

REGULARNE LUB WOŁOWE
(HOT DOGS)

**HYGRADE
PARÓWKI**
FUNT
PACZKA **69¢**

WIEKSZOŚĆ SKŁADÓW NATIONAL
BĘDĄ OTWARTE OD 9-DO 5
W DNIU LABOR DAY (DZIEŃ PRACY)
SPRAWDŹ TWOJĄ PRZYJACIELSKĄ SKŁAD NATIONAL
W TWOJEJ OKOLICY PO DOŁADNE GODZINY USŁUG.

CAŁKOWICIE GOTOWANE Z
DODATKIEM WODY (SMOKED HAM)

**WĘDZONA
SZYNKA**
OD KOLANA
KAWAŁKI
FUNT **69¢**
OD KARCZKÓW KAWAŁKI FUNT **79¢**

CODZIENNE ŚWIEŻO MIELONA 78% CHUDA (GROUND BEEF)

MIELONA WOŁOWINA
8 FUNTÓW
LUB WIECEJ
PACZKA FUNT **77¢**
MNIJ JAK
8 FUNTÓW PACZKA FUNT **87¢**

U.S.D.A. WYBOROWE POŁĘDWICOWE

T-BONE STEJKI
FUNT **\$1.75**

USDA
CHOICE

U.S.D.A. WYBOROWE

CUBE STEJKI
FUNT **\$1.58**

U.S.D.A. WYBOROWE

**SIRLOIN
STEJKI**
FUNT **\$1.35**

U.S.D.A. GATUNKU "A"
DO SMAŻENIA

**KURZE
UDKA**
(CHICKEN DRUMSTICKS)
FUNT **79¢**

NATIONAL (POTATO CHIPS)

Ziemniaczane Chips
8 UNCJI ZWYCZAJNE
LUB 8.5 UNCJI DIP
PACZKA **59¢**

KRAFT (DO SALATY)

MIRACLE WHIP
16 UNCJI
SŁOIK **59¢**

NATIONAL

**CHARCOAL
BRYKIETY**
20 FUNT.
WOREK **\$1.89**
Z KUPONEM

GALONOWA CENA

Coca-Cola
8 BUTELEK
16 UNCJI
89¢
PLUS DEPOZYT

BBQ. SAUCE

OPEN PIT
• ZWYKŁY • Z CEBULĄ • HICKORY
16 UNCJI
BUTELKA **48¢**
Z KUPONEM
MARDI GRAS
PAPIEROWE TALERZE
(PAPER PLATES)
140 SZTUK
PACZKA **49¢**

O RÓŻNYCH SMAKACH
**NATIONAL
LODY**
(ICE CREAM)

99¢
1/2 GALONA
PACZKA

ZWIEPRZOWINĄ
VAN CAMP FASOLKA 3 15-UNCJI **89¢**
BUTTERMILK LUB COUNTRY STYLE
PILLSBURY BISKWITY 7 8-UNCJI **\$1.00**
NATIONAL ŚWIEŻO PIECZONE DO
HAMBURGERÓW LUB
BUŁKI DO PARÓWEK 8 SZTUK **38¢**

ROZMIARU "JUMBO"
(PEARS)

**BARTLETT
GRUSZKI**
3 FUNTY **\$1.00**
ŚREDNIEGO ROZMIARU
4 FUNTY **\$1.00**

ŚWIEŻE
"JET FRESH" DRISCOLL
TRUSKAWKI
(STRAWBERRIES)

3 PINTY **\$1.98**
CHERRY TOMATOES (DO SALATY)
MAŁE POMIDORY
PINT **59¢**

Z KALIFORNI
**SNOW WHITE
KALAFIOR**
(CAULIFLOWER)
LB. **39¢**
MONLIGHT
ŚWIEŻE GRZYBY
FUNT **\$1.29**

Ziggys
ORVAL KENT'S (POTATO SALAD)
**SAŁATA Z
KARTOFLI**
FUNT **59¢**

WYDRZEDAŻ PRZYBORÓW SZKOLNYCH

200 KARTEK
**NOTESOWY
PAPIER**

3 UNCJI SZKOLNY
**BIAŁY
KLEJ**

24 SZTUK PUBEŁKO
**CRYOLA
KREDKI**

PIERWSZE SEZONIE
JONATHAN JABŁKA 3 FUNT **98¢**
ŚWIEŻE
RZODKIEWKI 3 1-FUNT **\$1.00**

59¢

69¢

39¢

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny zarządca EDWARD C. RÓŻAŃSKI
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00	

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c

Dylemat Sieci Telewizyjnych

Zgoda na debaty telewizyjne kandydatów a prezydenta obydwo głównych partii politycznych wywołała krzyk kandydatów różnych partijek i grupek, których namnożyło się ostatnio bez liku. Domagają się oni przyznania im "równego czasu" przez sieci telewizyjne, by mogli "odpowiedzieć" kandydatom demokratycznemu i republikańskiemu, oraz przedstawić wyborcom swoje poglądy (często pomyłone) na zagadnienia naszych czasów. Wielu, poważnych skądinąd, zastanawia się nad prawidłowością tych żądań. Nie brak nawet takich, którzy w imię jakiejś idealnej, nie z tego świata, równości i wolności, popierają te bzdurne żądania.

Nie chodzi tylko o debaty. Środki masowego przekazu przed każdymi wyborami znajdują się pod silnym ostrzałem partii opozycyjnej, która zarzuca im stronniczość na korzyść urzędującego prezydenta, gubernatora, czy innego funkcjonariusza z wyboru. Uniknięcie tego rodzaju oskarżeń jest prawie niemożliwe. Codzienna działalność prezydenta czy gubernatora należy do kategorii wiadomości. Prezydent zjawia się na ekranie telewizyjnym lub na szpaltach dzienników, gdy przyjmuje szefa obcego rządu, podpisuje uchwałę Kongresu lub uzasadnia veto uchwały. Jego oponent narzeka, że prezydent-kandydat otrzymuje bezpłatną reklamę.

Wiadomości o działalności prezydenta przez trzy i pół roku są uważane za służbę publiczną, jaką powinny spełniać stacje telewizyjne i wszystkie środki masowego przekazu. Przez kilka miesięcy przed wyborami, w których prezydent jest kandydatem na drugą kadencję, podobne wiadomości są uważane za "stronniczą bezpłatną reklamę krzywdzącą jego oponenta".

Jest to dylemat trudny do rozwiązania, szczególnie dla stacji radiowych i telewizyjnych, korzystających z fal powietrznych należących do wszystkich i z tego powodu podlegających kontroli rządu. Tyg. "U.S. News and World Report" szukając wyjścia

sięga po przykład W. Brytanii, która była wzorem dla demokracji amerykańskiej. Sytuacja w obydwu krajach jest inna. BBC w W. Brytanii jest instytucją państwową a nie siecią prywatną, jak nasze CBS, ABC i NBC, ale w Wielkiej Brytanii działają także prywatne stacje radiowe i telewizyjne. Obowiązują je jednak te same zasady uchwalone przez parlament co sieć państwowa.

Przed wyborami każda z dwóch głównych partii — konserwatywna i pracy, otrzymują tę samą ilość godzin na przedstawienie swego programu i kandydatów. Trzecia partia liberalna otrzymuje proporcjonalnie do ilości otrzymanych głosów w ostatnich wyborach mniej czasu.

Zarówno BBC jak prywatne stacje radiowe i telewizyjne oddają partiom czas bezpłatnie. Dzięki temu kampanie wyborcze w Wielkiej Brytanii kosztują znacznie mniej niż u nas. Niezależnie od czasu, jaki stacje radiowe i telewizyjne mają ofiarować partiom, są one zobowiązane do balansowania wiadomości i programów dokumentalnych o działalności obydwu partii lub ich kandydatów.

Osiągnięcie idealnej równowagi przekracza ludzkie możliwości, ale pod baczny okiem słuchaczy, stacje TV i radiowe wywiązują się względnie dobrze z zadania. System brytyjski ma jedną wielką zaletę

— nie zmusza kandydatów do gromadzenia wielomilionowych funduszy na kampanie. Jak wiemy, jest to jedno z głównych źródeł nadużyć w Ameryce. Kandydaci zobowiązują się do wdzięczności za uzyskane sumy i spłacają je po zwycięstwie wyborczym daniem zamówień państwowych po wyższych cenach lub popieraniem żądań związków zawodowych, bez oglądania się, czy szkoda one gospodarce kraju, czy nie.

Warto by się zastanowić, a może nawet wypróbować doświadczenia brytyjskie na naszym terenie. Nie mamy nic do stracenia. Na pewno praktyki wyborcze angielskie nie są gorsze od naszych.

Seks Na Kapitolu

Izbowy Komitet Etyczny, zajmujący się zagadnieniami związanymi z zachowywaniem etyki przez ustawodawców, zdecydował przeprowadzić przesłuchania (16 września) w sprawie, która od miesięcy jest nieładną sensacją: seks na Kapitolu.

Sprawa ta wiąże się z nazwiskiem kongr. Wayne Hays z Ohio oraz z nazwiskiem Elizabeth Ray, która była rzekomo zatrudniona w biurze kongresmana, a w rzeczywistości pobierała tylko uposażenie (\$14,000 rocznie), służąc mu jako nałożnica.

W sprawie tej występują osobliwe zjawiska. Oto znaleźli się obrońcy kongr. Hays, którzy twierdzą, że jest on "emocjonalnie" załamany i nie będzie mógł prawidłowo bronić się przed komitetem. Zdumiewa, że właśnie jednym z owych obrońców jest speaker Izby Carl Albert, który napisał list do Komitetu Etycznego, wysuwając argument o "emocjonalnym" stanie kongresmana. Albert zastrzegł się w rozmowie z dziennikarzami, że nie "miesza się do dochodzeń", a jedynie przekazał "infor-

macje", jakie otrzymał od adwokata kongr. Hays.

Przewodniczący Komitetu, kongr. John Flynt ujawnił, że Komitet uchwalił podjęcie przesłuchań, zaś Hays zostanie zaproszony do złożenia wyjaśnień, a więc nie otrzyma wezwania z wiązką mocą prawną (subpoena).

Kongr. Hays początkowo zażądał przeprowadzenia dochodzenia przez Komitet Etyczny. Później wszakże zrezygnował z przewodnictwa w dwóch komitetach izbowych, naciskany przez przywódców demokratycznych w Izbie Reprezentantów, jak też podał do wiadomości 13 sierpnia, że nie będzie ponownie kandydował na urząd kongresmana.

A Elizabeth Ray, która przez swoje liczne oświadczenia wywołała całą sprawę seksu na Kapitolu? Przewodniczący Flynt nie ujawnił czy będzie ona składała oświadczenia, jak też nie chciał podać nazwisk innych potencjalnych świadków. Trzeba więc oczekiwać jaki obrót przybierze ta sensacyjna sprawa w przesłuchaniach izbowego komitetu.

"Stolica Zbrodni"

Metropolia samochodowa, Detroit, stała się w skali ogólnokrajowej symbolem upadku bezpieczeństwa. Detrićczanie oburzają się, gdy prasa pisze o ich mieście, że jest to "stolica zbrodni", ale przyznają, że całe dzielnicie miasta stały się niebezpieczne, zaś wypadki zbrodni wytwarzają po prostu panikę wśród ludności. Opuściła ona prawie masowo pewne dzielnicie, tracąc przez to na pospiesznym sprzedawaniu domów poniżej ich wartości.

Sytuacja w Detroit jest rzeczywiście niepokojąca. Morderstwa, napady rabunkowe, gwałty, kradzieże, występujące dotąd masowo we wschodniej części miasta, obejmują ostatnio nawet śródmieście, a władze policyjne nie mogą sobie poradzić z tą falą zbrodni i przestępstw. Znamienne przy tym, że fala ta obejmuje młodocianych po prostu panikę wśród ludności. Opuściła ona prawie masowo pewne dzielnicie, tracąc przez to na pospiesznym sprzedawaniu domów poniżej ich wartości.

Przykładem zajęć wywołanych przez młodocianych były awantury po koncercie "muzyki" t. zw. mocoego uderzenia, w jakiej lubuje się obecnie pewna kategoria zwariowanej młodzieży. Zajścia te, jak obawiała się policja, mogły z łatwością przerodzić

się w zaburzenia na skalę, pamiętną z gwałtownych wypadków w lecie 1967 r.

Przestępczość w śródmieściu przejawia się działalnością band młodocianych, które terroryzują ludzi robiących zakupy. I nie można tu przyjąć wyjaśnień, że ta fala przestępczości młodocianych wiąże się z zamknięciem szkół na okres wakacyjny, ponieważ bandy młodych przestępców są prawie stałym zjawiskiem.

O rozmiarach zbrodni i przestępczości świadczą dane statystyczne. W pierwszym półroczu tego roku policja raportowała w Detroit 328 morderstw, 541 wypadków zgwałcenia kobiet i 9,755 rabunków. Przeciwnie każdej nocy policja otrzymuje tak wielką ilość alarmów o zbrodniach i przestępstwach, że centrala policyjna musi pomijać do 400 wypadków, nie mogąc udzielić asysty z racji niedostatecznej liczby policjantów i samochodów patrolowych. Ten stan rzeczy pogłębia beznadziejność sytuacji i jaskrawo prezentuje bezsilność policji.

Jeśli Detroit rzeczywiście nie jest "stolicą zbrodni", to rozwój wydarzeń prowadzi do tego, że taka nazwa może wkrótce być całkowicie uzasadniona.

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Polityka Zagraniczna U.S.

ZWIĄZKOWIEC (Kanada) — Problemy polityki zagranicznej zazwyczaj nie odgrywają wielkiej roli w kampaniach prezydenta w Stanach Zjednoczonych, ale niewątpliwie obie strony nie zapominają o nich. Jak będzie podczas obecnej? Różni różnie przewidują. Znamienne jednak jest to, iż rzecznicy obu stron nie widzą jeszcze w okresie ubiegania się o nominację poświęcać sporo uwagi polityce zagranicznej, albo jeszcze dokładniej pozycji Stanów Zjednoczonych na arenie międzynarodowej.

Na ogół zakłada się, iż różnice między demokratami a republikanami gdy chodzi o politykę zagraniczną są minimalne, podkreśla się bowiem, iż jest to dziedzina nie związana z partyjnością. Opiera się na pewnych stałych podstawach o charakterze ogólnonarodowym. Oczywiście nie popełnimy błędu twierdząc, iż teoretycznie polityka każdego państwa opiera się na podobnych założeniach, co oczywiście nie znaczy iż są one ściśle. W państwach np. europejskich występują jednak poważne różnice w programach polityki zagranicznej między różnymi stronnictwami. Każde zapewne głosi, iż program ten jest najlepszy gdy chodzi o interesy ogólnie narodowe co tylko dowodzi iż mogą one być — teoretycznie rzecz biorąc — różnorodne. Zapewne założenia polityki zagranicznej np. brytyjskiej Partii Pracy są inne aniżeli Partii Konserwatywnej, jeszcze większe różnice występują w programach francuskich i włoskich stronnictw politycznych.

Istotne gdy chodzi o pewne zasadnicze cele polityki zagranicznej, to obie partie w Stanach Zjednoczonych są zgodne. Uważają bowiem iż ma ona zabezpieczyć prymat USA w świecie. Wychodząc z założenia, że Stany Zjednoczone są największą potęgą zarówno gospodarczą jak i militarną uważają, iż wypływają z tego tytułu różne obowiązki.

Rzecznicy polityki zagranicznej demokratów i republikanów odmiennie już oceniają ów prymat a przede wszystkim chcą innymi metodami czy nawet środkami zabezpieczyć. Lekcja wietnamska spowodowała poważne zmiany w nastawieniu wielu odpowiedzialnych polityków amerykańskich. Skapitulowała w Wietnamie administracja republikańska, ale za wojnę niewątpliwie odpowiedzialność ponosi poprzednia administracja, to jest demokracyczna. Prez. Johnson miał jednak nadzieję, iż potrafi doprowadzić do pokoju bez zwycięzów, ale i bez pokonanych i dlatego odrzucał bezwarunkowe żądania strony przeciwej a jego następcę Nixon, ustępował powoli przez 4 lata, starając się stworzyć wrażenie honorowego pokoju, ale była to absolutna kapitulacja.

Znaczenie jej polega na tym, że uświadomiła Amerykanów iż by-

najmniej nie są panami świata, jak sobie wyobrażają. Musieli stwierdzić, iż zostali pokonani przez małe, gospodarczo prymitywne państwo. Oczywiście wiadomo, iż dokonane to zostało dzięki olbrzymiej pomocy ZSRR i Chin. Te mocarstwa a przede wszystkim pierwsze z wymienionych, odebrało Stanom Zjednoczonym niepodzielny prymat w świecie.

Polityka amerykańska musi po prostu liczyć się z ZSRR. I na odwrot. Oba te mocarstwa są rywalami. Polityka zagraniczna republikanów pod rządami prezydentów Nixona i Forda steruje Kissinger, który stanął na stanowisku, iż skoro chce się uniknąć niszczycielskiej wojny nuklearnej należy szukać płaszczyzny współpracy i porozumienia. Stąd wizyty prez. Nixona w ZSRR i Chinach. Demokraci oraz część polityków republikańskich utrzymują, iż Stany Zjednoczone poszły za daleko: ustępują ZSRR niemal na każdym polu, obniżają z każdym miesiącem swoją pozycję na arenie międzynarodowej. Zapewne trudno byłoby wskazać na sukcesy dyplomatyczne Kissingera, które by wzmacniały USA.

Demokraci atakując Kissingera bynajmniej nie zmierzają do zaostreżenia stosunków z ZSRR czy Chinami, względnie innymi państwami. Uważają natomiast, iż istnieje wiele możliwości uzyskania od strony przeciwnie równowartościowych ustępstw. Zarzucają np. Kissingerowi, iż jego defetę — polityka odprężenia — jest statyczna, pozwala działać drugiej stronie podczas gdy Stany Zjednoczone pozostały biernie. Nie wystarczy bowiem powtarzać, iż druga strona nie przestrzega pewnych postanowień, ale trzeba wyciągnąć odpowiednie konsekwencje, można również przeciwdziałać.

Zdaniem ich Kissinger zmarnował wiele okazji, ale krytycy tej polityki przemielczają, iż afera Watergate w sposób wręcz drastyczny podcięła pozycję USA w świecie. Oczywiście nie można wyciągać błędnego wniosku i twierdzić, iż interes państwowy, narodowy wymagał by zastosowano Watergate, natomiast wydaje się iż republikanie sami ponoszą odpowiedzialność za spadek stanowiska USA na arenie międzynarodowej. Było to do uniknięcia gdyby Nixon z miejsca wszystko ujawnił, a nie uporczywie kłamał. Sam więc przyczynił się do zrujnowania tego co osiągnął w polityce międzynarodowej.

Zapewne kandydaci demokracji Carter i Mondale będą powściągliwi w zagadnieniach dotyczących polityki zagranicznej, ale będą też przy każdej sposobności podkreślali iż za upadek pozycji USA ponosi odpowiedzialność administracja republikańska a oni w razie zwycięstwa przywrócą USA należne miejsce, stosując jednak odmienne metody i środki aniżeli republikanie.

Rezygnacja Premiera

ZYCIE WARSZAWY. — Odejście Jacquesa Chiraca ze stanowiska premiera Francji nie było niespodzianką. Prasa francuska i światowa od dłuższego już czasu snuła na ten temat spekulacje, sprawdziły się nawet przewidywania co do daty rezygnacji.

Od kilku miesięcy wyraźnie dawały znać o sobie różnice zdań między premierem a prezydentem Giscardem d'Estaingiem. Tem różnicą było skomplikowana sytuacja we francuskim Zgromadzeniu Narodowym. Francją rządził prezydent, reprezentujący niewielkie ugrupowanie Republikanów Niezależnych (54 mandaty na 490). Największą siłę w parlamencie stanowił gaulistowski UDR — 185 mandatów, której honorowym sekretarzem generalnym jest Chirac. Te dwa ugrupowania wraz z grupą Reformatorów stanowią koalicję rządzącą.

Równowaga polityczna we Francji opiera się przede wszystkim na współpracy niegaulistowskiego prezydenta z gaulistowskim premierem i jego partią. Do powstania tej sytuacji przyczynił się sam Chirac. W czasie wyborów prezydenckich w 1974 r. przyciągnął on wiele głosów UDR na rzecz kandydata Giscarda, mimo że gauliści mieli własnego kandydata — Jacquesa Chabana-Delmasa. W opinii Chiraca Giscard d'Estaing miał więcej szans na zwycięstwo we współzawodnictwie z kandydatem lewicy Mitterandem.

Ostatnio współpraca między prezydentem a popierającą go większością parlamentarną zaczęła się psuć. Gauliści krytykowali zwłaszcza nowe tendencje w polityce obronnej i reformie podatkowej. Trudna sytuacja ekonomiczna Francji dostarczała im wiele argumentów.

Osobnym problemem były roz-

bieżności w łonie samej większości parlamentarnej i rywalizacja między stanowiącymi ją ugrupowaniami.

Jacques Chirac znalazł się pod wpływem dwóch rozbieżnych nakazów — lojalności wobec prezydenta i wobec własnej partii. Rezygnacja okazała się jedynym wyjściem, które mógł znaleźć.

Jacek Poprzeczko

Wynik Niepewny

ANADARKO (Okla.) DAILY NEWS — Wydaje się, że Gerald Ford z prezydenta z nominacji zamienił się w walczącego kandydata. Sen. Robert Dole stworzył konwencję silnym atakiem na partię opozycyjną, przypominając wymownego sp. Sen. Roberta Kerr (D. z Okla.). Dole prawdopodobnie da się we znaki demokratom w czasie kampanii.

Różnica głosów między zwycięzcą a zwyciężonym będzie prawdopodobnie mała i w obecnej sytuacji obydwa kandydaci mają równe szanse. Wynik będzie zależał od nastroju wyborców w ostatniej chwili...

Dwa zagadnienia wyrwają większy wpływ (naszym zdaniem) na wynik wyborów niż kandydaci. Mamy już dość dowodów, że nastąpiła stabilizacja ekonomiczna. Wyborcy należący do średniej klasy boją się inflacji bardziej niż bezrobocia, a ta klasa stanowi większość. Obydwie partie zdają sobie sprawę z niechęci jaką społeczeństwo żywi wobec biurokracji federalnej, ale wątpimy, czy wiedzą one, jak głęboki jest brak zaufania do biurokracji. Nawet Ford nie może obejść się bez zapewnienia, że użyje rząd federalny do rozwiązywania palących zagadnień.

W. Opolski

Zamiast Wdzięczności, Zacołani Grozą

Projekt kanclerza skarbu, uzgodniony ze związkami zawodowymi i przyjęty przez parlament, przewiduje iż zmniejszenie wydatków z funduszu publicznych o 1 miliard i 12 milionów, a jednocześnie podwyższa "opłaty ubezpieczeń społecznych, które mają dać skarbowi dodatkowy dochód 910 milionów funtów. Obciążenia nie zadolowały ani radykalnego ugrupowania w samej Labour Party, ani niektórych, ważnych związków zawodowych. Znacjonalizowano prawie w tym samym czasie przemysł lotniczy i budowy okrętów, co może grozić skonsolidowaniem części uży- skanych oszczędności.

Za to wśród poszczególnych kwot, które mają ulec obciążeniu, brak jest jednej pozycji, na której skarb państwa mógłby zaoszczędzić 544 milionów. Jest to kwota przeznaczona na pomoc dla rozwoju 120 krajów zamorskich, między nimi dla 10 afrykańskich członków brytyjskiej wspólnoty narodów oraz jak to wyjaśnił minister tego resortu Prentice i dla innych które stoją w obliczu głodu. Pomoc udzielana jest albo w postaci darowizny, albo w pożyczkach niskoprocentowych, które z biegiem czasu ulegają "przeżafowaniu" na darowiznę, a ponadto na pomoc techniczną, w produktach przemysłowych i dostarczeniu specjalistów, co, w intencji donatora, ma przyspieszyć rozwój gospodarczy kraju.

Niezależnie od tego, W Brytanii przyjmuje rocznie 8 tysięcy studentów dla nabycia tu wykształcenia. Zakłada się że po uzyskaniu tutejszych dyplomów mają powrócić do kraju pochodzenia. Jednak absolwenci starają się uzyskać stały pobyt w W. Brytanii.

Wysokość Udzielanej Pomocy

Spółceństwu brytyjskiemu znana jest tylko totalna kwota, przeznaczona dla krajów zamorskich. Nieznane są mu kraje i kwoty uzyskiwanej pomocy. W b. roku mają otrzymać (w milionach funtów):

Kenia — 16.400; Zambia — 8.400; Nigeria — 6.000; Malawi — 8.000; Swaziland — 3.500; Botswana — 4.000; Uganda, rządzona przez Aminę, otrzymywała do czasu wydalenia tysięcy Azjatów, posiadających brytyjskie paszporty, rocznie 3 miliony, które skreślono. Amin jest winien W. Brytanii 1.800, którzy spłatę jednostronnie zamroził.

W Azji największą pomoc otrzymują nadal: Indie bo 75.000; Indonezja — 8.900; Malezja — 5.500; Singapur — 4.500; Bangladesza (!) — 6.400; Seychelles (grupa wysp w Oceanie Indyjskim, która ostatnio uzyskała niepodległość) — 3.700. Kenii przyznano dodatkowo 48 milionów funtów szterlingów płatnych w okresie 4 lat.

Poza tym otrzymują jeszcze: Malta — 3.500; Gibraltar — 2.900; wyspy Solomona — 4.800; Nowe Hebridy — 2.800; wyspy Gilbert i Ellice — 2.100.

Lista nie obejmuje pozostałych krajów, głównie Afryki, z których 16 należy do najuboższych, a którym, zdaniem ministra Prentice należy udzielać pomocy głównie w żywności Z tych 6, położonych na tzw. linii Sahel, od Senegalu do Sudanu, a zamieszkałych przez szczepy koczownicze, prawie nigdy nie będą w stanie wyżywić własnej ludności.

Ile Ta Pomoc Kosztowała?

Sama tylko W. Brytanii wydała w ostatnich 10 latach 3 miliardy fun-

A Czas Upływa...

Obecny 94-ty Kongres ma coraz mniej czasu na załatwianie spraw ustawodawczych. Jest bowiem rok prezydenckich wyborów i w październiku Kongres odczyty się, aby i ustawodawcy mieli czas na prowadzenie kampanii przedwyborczej. Ten stan rzeczy zmusza Kongres do przyspieszenia prac w zakresie tych projektów ustawodawczych, które były dotąd odwołane. To też Izba Reprezentantów odczyty się tylko na okres od tego piątku do Labor Day włącznie i podejmie swoją pracę.

Kongresmeni mają nadzieję, że ugnorzą się z pilnymi sprawami do 2 października, aby odczyty się na okres przedwyborczy. W Senacie jednak panuje opinia, że ta izba kongresowa nie załatwi do tej daty wszystkich pilnych spraw. Sa wśród tych spraw i projekty sporne, mogące wywoływać przedłużanie debaty, a więc utrudniać prace obu izb. Do takich spraw zalicza się w Kongresie zmiany w ustawodawstwie podatkowym, projekty przydziału funduszy, zmiany w ustawodawstwie o czystości powietrza itd.

Projekt kanclerza skarbu, uzgodniony ze związkami zawodowymi i przyjęty przez parlament, przewiduje iż zmniejszenie wydatków z funduszu publicznych o 1 miliard i 12 milionów, a jednocześnie podwyższa "opłaty ubezpieczeń społecznych, które mają dać skarbowi dodatkowy dochód 910 milionów funtów. Obciążenia nie zadolowały ani radykalnego ugrupowania w samej Labour Party, ani niektórych, ważnych związków zawodowych. Znacjonalizowano prawie w tym samym czasie przemysł lotniczy i budowy okrętów, co może grozić skonsolidowaniem części uży- skanych oszczędności.

Nienawiść Do Białych

Najwyraźniej określili nowe żądania i w ogóle stosunek do zachodniego świata kapitalistycznego prezydent Tanzanii, Nyerere, na konferencji brytyjskiej wspólnoty narodów, w listopadzie ub. roku. Z jego przemówienia przebija wyraźnie wrogi nastawienie Afryki do białego człowieka i przeplatane jest groźbą konfrontacji dla wymuszenia od niego prowokacyjnych roszczeń oraz całkowite zdezauwowanie dotychczasowej pomocy. Toteż trzeba przytoczyć kilka zwrotów, które powinny otworzyć oczy tym, którzy jeszcze wierzą, że zwiększoną pomocą zdołają w krajach, na czarnym lądzie, stworzyć demokrację i polepszyć byt obywateli. Oto jego słowa:

"W świecie, w którym jedna część jest bogatą a druga ubogą, pomoc udzielana nam nie może już dłużej być nazwana dobroczynnością. Jest ona uzasadniona naszym prawem, prawem, ubożego, któremu świat bogaty winien zapewnić minimum egzystencji, jaką zapewnia własnym obywatelom. Może to być osiągnięte w krajach przemysłowo rozwiniętych przez ustalenie granicy posiadanego bogactwa, zarówno dla jednostki jak i całego państwa, zaś cały jego nadmiar należy przekazać krajom ubogim. Przywódcy krajów bogatych muszą zdobyć się na odwagę, by powiedzieć swoim obywatelom, że są już wystarczająco zamożni. Domagamy się przeto takich własnie zmian, a jedyną kwestią, o której mamy dyskutować jest pytanie, czy ta zmiana ma być osiągnięta drogą dialogu, czy konfrontacji".

Rezultatem tak jasnej zapowiedzi było obcięcie pomocy dla krajów zamorskich przez Europejską Wspólnotę Gospodarczą o przeszło 100 milionów dolarów oraz przez Szwajcarię, gdzie obcięcie uchwalono drogą referendum. Za to w lipcu br. "Christian Rid" przekazał 19 krajom Afryki największą dotychczas dotację bo 650.000 funtów szterlingów, przeznaczonych dla wykonania nieznanych nam, jak dotychczas, projektów.

Dziennik Polski (Londyn)

Ustawodawcy kongresowi zdają sobie sprawę, że w tym roku prezydenckich wyborów, gdy i sami będą kandydowali, znajdują się pod baczna obserwacją wyborców. Opóźnienia w pracy ustawodawczej są oczywiste, ale też oczywiście jest, czy Kongres tylko w okresie wrzesnia potrafi nadrobić opóźnienia. Na pewno ten stan rzeczy stwarza dla republikańskiego kandydata na Prezydenta wygodną sytuację w jego atakach na "nieróbstwo" Kongresu.

Jeśli zaś weźmiemy pod uwagę, że kampania przedwyborcza przyjmie szeroki zakres i będzie gorąca, bo obaj kandydaci do Białego Domu zdecydowani są odnieść zwycięstwo, czynnik kongresowy w tej kampanii będzie występował jako jeden z istotnych sprawdzianów w zakresie rządzenia krajem. Obie izby Kongresu są kontrolowane przez demokratów, a więc łatwo będzie republikanom wytknąć Kongresowi owe "nieróbstwo" i na Kongres zrzucać odpowiedzialność za niedociągnięcia i braki w rządzeniu krajem.

DZIAŁ Kobiet

NARZUTKA Z SZYFONU, odpowiednia do każdej popołudniowej lub wieczorowej sukienki.

Dzieci i Wiek Rodziców

Na międzynarodowym kongresie Antropologii i Etnografii w Moskwie dwoje polskich uczonych, doc. Napoleon Wolański i mgr Jadwiga Cholewska zgłosiło sensacyjny referat o wpływie wieku rodziców na rozwój fizyczny potomstwa. Oto wyjątki z wywiadu z autorami referatu:

— Istnieje dość rozpowszechniona opinia, że im rodzice młodszy, tym potomstwo bardziej udane. Czy badania potwierdzają tę opinię?

— Jest ona niesłuszna, musimy ją zbурzyć. Przebadaliśmy przeszło 12 tysięcy dzieci i oczywiście ich rodziców. Z zebranego materiału wynika, że najbardziej dorodne dzieci mają rodziny, w których wiek matki w środowisku wiejskim waha się między 21 i 25 rokiem życia. Natomiast w środowisku miejskim ten najbardziej odpowiedni wiek jest późniejszy i waha się między 26 i 30 rokiem życia. Optymalny wiek dla ojców to 30 do 34 lat: w starszym i ponad 40 lat na wsi. Jak z tego wynika, ojciec powinien być starszy od matki i zawieranie małżeństw między różnymi wiekami należy uważać za niewskazane.

Należy przypuszczać, że na tętnie potomstwa mają wpływ nie tylko warunki biologiczne rodziców.

— Oczywiście! Ogromny wpływ na rozwój potomstwa mają warunki, w jakich się ono wychowuje. Zupełnie inaczej chowa dziecko młodzieńca, niedoświadczona dziewczyna, dla której macierzyństwo jest zaskoczeniem, nazwanym często „pechem”, a inaczej dojrziała w pełni kobieta, która urodziła dziecko oczekiwane, wytęsknione.

W dodatku ta dojrziała kobieta lub jej mąż mają już zwykłe ustabilizowane warunki życiowe: zawód, pieniądze, mieszkanie. Mogą stworzyć dziecku naprawdę idealne warunki rozwoju, bo po pierwsze: stać ich na

to, po wtóre wiedzą co dziecku potrzebne do dobrego rozwoju: właściwą pielęgnację, racjonalne odżywianie, opiekę lekarską. Te doświadczenia nabywa się z wiekiem.

I tu ciekawostki: zaobserwowaliśmy, że wraz ze starszym wiekiem ojca wzrasta liczba rodzących się chłopców. Zanotowaliśmy także, że w małżeństwach, w których matka jest starsza od ojca o 5 lub więcej lat, wśród pierwszych dzieci brak na ogół synów.

Czy prace państwa potwierdzają regule: wysocy rodzice, wysokie dzieci?

— Najwyższe dzieci rodzą się z tych par, gdzie ojciec jest średniego wzrostu (jako mężczyzna), a matka wysoka (jako kobieta), czyli gdy różnica wzrostu między nimi jest minimalna. Dopiero na drugim miejscu znajduje się uklad, w którym obydwój rodzice są wysocy.

Jeśli ojciec jest wysoki, a matka niska, córki są wyższe niżby to wypadło ze średniej arytmetycznej wzrostu rodziców. I odwrotnie: jeśli ojciec niski, a matka wysoka, to wtedy wyżsi od tej średniej są raczej synowie.

Należy również wnieść poprawkę do sytuacji, kiedy obydwój rodzice są niscy. W tych sytuacjach wynikałoby, że dzieci powinny być niskie. Otóż nie! możemy mówić tu kategorycznie, bo nie zawsze było wiadomo, dlaczego rodzice ci są niscy. Czy stało się to na skutek wrodzonych właściwości, czy może na skutek złych warunków bytowych, które nie pozwoliły rodzicom należeć się rozwijać.

Dzieci dziedziczą tylko wartości biologiczne, a nie dziedziczą zaniedbań w rozwoju ich rodziców. A więc w wielu przypadkach niscy rodzice mogą mieć dorodne potomstwo, oczywiście pod warunkiem, że będą je racjonalnie wychowywać, bo to jednak jest najważniejsze.

Tajemnicą piękną w życiu codziennym jest umiar i prostota. Piękno nie musi być kosztowne... Iluż zamożnych ludzi egzystuje wśród brzydoty, w domach przepel-nionych sprzętami drogiemi, ale niedanymi! A jeszcze niedawno nie ceniono zupełnie sztuki rodzącej się pod dachami najuboższych chat wiejskich: wspaniałych haftów, urodzaj surowego płótna, wycinane regionalnych, wyrobów z drewna. Dziś ceni się właśnie skarby ludowego rękodzieła.

Zyc pięknie na co dzień to wielka sztuka, ale możliwa do realizacji, jeśli uważnie będziemy patrzeć na wszystkie przedmioty nas otaczające, wybierając to, co rzeczywiście dodaje uroku nam — i naszemu otoczeniu.

(Narodowiec)

Humor z Prasy Krajowej

— Chyba jednak rozwiodę się z żoną — skarży się pan Adaś przyjacielowi.

— Dlaczego, przecież masz taką miłą, pracowitą żonę!

— No, właśnie! Za bardzo lubi porządek. Kiedy na przykład wsta je w nocy, żeby napić się wody zastaje po powrocie z kuchni zasłanę łóżko...

KĄCIK INFORMACYJNY Dla Starszych Wieków Czytelników

Redaguje Stanisław Ziętkiewicz

Social Security

PYTANIE: Moja matka ma być poddana operacji na kataraktę i lekarz zapowiedział, iż potrzebne jej będą okulary. Czy Medicare zapłaci za te okulary?

ODPOWIEDZ: Tak. Medicare pokrywa rachunki za urządzenia konieczne do zastąpienia czynności organów ciała. W dodatku do specjalnych okularów potrzebnych po operacji na kataraktę, do urządzeń korekcyjnych należy sztuczne serce oraz przyrządy przy ileostomii i kolostomii (po operacjach jelita grubego).

PYTANIE: Moja teściowa starała się o przyjęcie do domu rekonwalescentów po ostatniej operacji, ponieważ w domu nie było nikogo, koby się mógł nią opiekować. Lekarz jednak nie posłał jej do domu i oświadczył, że teściowa nie potrzebuje fachowej przeszkolonej opieki. Jak należy rozumieć przeszkolona opieka?

ODPOWIEDZ: Medicare pokrywa koszty pobytu w domu rekonwalescentów, jeśli pacjent potrzebuje codziennie fachowej opieki lub fachowych usług. Przeszkolona opieka jest to opieka wykonana przez pielęgniarski personel licencjonowany, pod nadzorem lekarza.

Fachowe usługi rehabilitacyjne są wykonywane pod nadzorem zawodowego lekarza terapii. Skoro teściowa nie potrzebuje takiej opieki ani usług, Medicare nie będzie pokrywał kosztów pobytu w domu rekonwalescentów.

PYTANIE: Mam wysłać pierwszy mój rachunek do Medicare, ale nie wiem dokąd go wysłać. Gdzie mogę znaleźć adres?

ODPOWIEDZ: Nazwa i adres biura podane są w broszurze „Your Medicare Handbook”, jaką każdy korzystający z Medicare posiada.

Jeśli komu przysługują Medicare z systemu Railroad Retirement, powinien rachunki wysłać do „The Travelers Insurance Company, do biura tej kompanii, które jest najbliższe zamieszkania danej

osoby (Adres w książce telefonicznej).

PYTANIE: Czy do uzyskania emerytury jest potrzebne obywatelstwo amerykańskie?

ODPOWIEDZ: Do uzyskania emerytury Social Security nie jest wymagane posiadanie obywatelstwa amerykańskiego.

PYTANIE: Po ilu miesiącach od zgłoszenia się otrzymam pierwszy czek z tytułu przyznanej mi pensji „disability” (niezdolności do pracy)?

ODPOWIEDZ: Pensję z tytułu niezdolności do pracy, czyli tak zwane „Disability” otrzymuje się dopiero po 6 miesiącach od chwili, kiedy zaczęła się niezdolność do pracy. Jeśli ktoś nie ma żadnych środków utrzymania lub niewystarczających do życia może zwrócić się do Departamentu Welfare w danym mieście o zapomogę. Można się zwrócić o pomoc również i w tym wypadku, gdy przyznana pensja Social Security nie wystarcza na utrzymanie.

Lodówka

Lodówka niewłaściwie utrzymana i używana może przynieść dużo szkody naszemu zdrowiu. Aby tego uniknąć, należy sobie przyswoić pewne zasady jej racjonalnego używania:

Lodówka nie powinna być wpychana artykułami, ale poszczególne produkty powinny być tak ułożone, by powietrze miało do nich dostęp.

Należy ją czyścić, i to dokładnie, przynajmniej raz na miesiąc.

Nie należy doprowadzać do zamrażania artykułów w lodówce, gdyż tracą one wtedy na swej wartości odżywczej, a także smakowej.

Masło, mleko, ser i potrawy przygotowane do jedzenia trzymać w szczelnie zamkniętych naczyniach, najlepiej plastikowych.

Nie trzymać w lodówce (chyba na krótko) gotowanych jaj, oliwy, smalcu, konserw, czekolady, słodyczy i innych tego typu artykułów.

Jeśli przechowuje się w niej jajka surowe, owoce i jarzyny, to powinno być umyte i suszone. Na skorupkach jaj znajdują się różne szkodliwe bakterie, skórki owoców są pokryte szkodliwymi dla zdrowia preparatami owadobójczymi, to samo jest z jarzynami i warzywami.

Lodówka powinna być sterylizowana nie mniej starannie niż sala operacyjna i jak najrzadziej otwierana.

Eksperti twierdzą, że częste otwieranie lodówki poza wprowadzeniem do niej chmary bakterii, powoduje także nasilenie wilgoci, co z kolei sprzyja rozwojowi mikroorganizmów. Ponadto wilgoć zamienia się na łód osadzając się na ścianach najbardziej części lodówki; a nadmierne obłożenie to zmuszanie lodówki do wyłączonej pracy i w rezultacie skracanie jej wieku.

Leczenie Psychicznych Objawów Starości

Do psychicznych objawów starzenia się należą m. in. zanik pamięci i apatia. Zdaniem lekarzy jest to następstwo zwężenia naczyń krwionośnych na skutek sklerozy i zmniejszenia ilości tlenu, dostarczanego do mózgu.

Niedawno wprowadzono w Buffalo przy uniwersytecie stanowym i szpitalu weterańskim nową metodę leczenia. Polega ona na tym, że przez 15 dni pacjentów umieszcza się dwa razy dziennie w komorze, w której przez 15 minut oddychają czystym tlenem pod ciśnieniem 1.5 razy większym od atmosferycznego.

Testy wykazały, że po takim leczeniu pamięć i aktywność umysłowa wzrastają czterokrotnie. Ponieważ po jakimś czasie skutek ten zanika, wysunięto projekt, by starszy ludzie co jakiś czas odnawiali terapię jako normalny zabieg, przywracający sprawność umysłową.

Bezpłatne Porady Prawne

„Legal Assistance Foundation” udziela porad prawnych osobom, które nie posiadają koniecznych zasobów finansowych na zaangażowanie prywatnego adwokata. Adres: agencji: 64 East Jackson Blvd., Chicago, Ill. Telefon 922-5625.

Dodatek Do “Sygnałów”

W ostatnich „Sygnałach” z dnia 31 sierpnia ukazało się ciekawe i oryginalne wspomnienie marynarza polskiego, który był członkiem załogi dumnego kontrtorpedowca ORP „Grom”.

Obecnie zamieszczamy fotografię autora (nazwisko i adres znane „Sygnałom”). Siedzi (jedyń w pierwszym rzędzie, w środku) wśród członków załogi „Elemki”, szkunera zakupionego przez Ligę Morską w latach przed drugą wojną światową dla szkolenia przyszłych rycerzy morza do służby pod białoczerwoną banderą R.P.

Zebranie Zarządu Niezależnego SPK

Powakacyjne posiedzenie Zarządu Niezależnego SPK odbędzie się w środę, 8 sierpnia. Uprasza się, aby Koledzy pojawili się gremialnie, ponieważ mamy wiele spraw ważnych do załatwienia. Początek posiedzenia o godzinie 7:30 wieczorem, w lokalu własnym, pnr. 1122 N. Milwaukeego ulica, I piętro. Prosimy o punktualność. — Aleksander Kajkowski, prezes; Wilhelm S. Zaleski, sekretarz generalny.

Szkola Ubezpieczeń Otwiera Klasy

Szkola Ubezpieczeniowa w Chicago rozpoczyna we wtorek, dnia 7 września, jesienne klasy, jak oświadczył dr M. Reavis, dyrektor wykonawczy szkoły.

W dodatku do normalnych przedmiotów Instytutu ubezpieczeniowego w Ameryce, asekuracji realności i w nieprzewidywalnych wypadkach, szkoła oferuje w tym roku kursy przygotowawcze do uzyskania licencji na agenta i maklera.

Szkola ubezpieczeniowa w Chicago istnieje 8-ny rok, jest licencjonowaną szkołą zawodową, posiada co roku ponad 1400 studentów i mieści się pnr. 175 W. Jackson Blvd., nadto w sześciu miejscowościach podmiejskich. Po dodatkowej informacji należy dzwonić na numer: (312) 427-2520.

Wisła-Hellenic w Niedziele, 5-go Września

Mecz Wisły z Hellenic o mistrzostwo „Major Division” N.S.L., planowany oryginalnie na czwartek, 2-go września został przeniesiony na niedzielę, tj. 5-go września, na godz. 6-tą wieczorem. Mecz zostanie rozegrany — jak zwykle — w Hanson Park.

W poniedziałek, 6-go września odbędzie się natomiast turniej piłkarski Wisły w Yorkville, obozie młodzieżowym Z.N.P. Wszystkich amatorów piłkarską klub Wisła serdecznie zaprasza.

144 Milionów Ton Węgla

Prasa krajowa donosi, że w roku do 20 sierpnia kopalnie dostarczyły 114 milionów ton węgla, rzekomo o 1,200,000 t. więcej niż przewidywał plan na ten okres.

Co Słychać Wśród Podhalan

Niech Będzie Pochwalony...

Staropolskie pozdrowienie zadźwięczało swojsie, serdecznie. Trafilo gorącym płomieniem do serc zgromadzonych rzesz polonijnych przed szpitalem Sióstr Nazaretanek w Chicago.

Na wieki wieków! — odpowiedział zebrany tłum Dostojnikowi Polskiego Kościoła kardynałowi Karolowi Wojtyła.

Historyczny dzień — 20 sierpnia 1976, w którym Delegacja Episkopatu Polski złożona z 16 biskupów zawiatała do naszego miasta, które jest drugim największym po Warszawie skupiskiem Polaków.

Powitanie polskich Duszpasterzy było wielkim przeżyciem dla wszystkich. Prócz tradycyjnego chleba i soli, białoczerwonych kwiatów, polskich pieśni, ludowych strojów — witało ich otwartymi i wzruszonymi sercami.

Wśród powodzi witających w różnych strojach, mundurach, szatach zakonnych i księzkowskich, trzeba przyznać, że ubiór podhalański dominował. Z uwagi na ważność spotkania Podhalanie zgromadzili się bardzo licznie. W szeregu wybranych dzieci do wręczenia Dostojnym Gościom kwiatów, znajdowało się osiemioro dzieci ze Związku Podhalan Koła 24 Szafary. Przy wręczeniu kwiatów każde z dzieci mówiło: „Witamy”. Zaszczętną funkcję miała do spełnienia Ania Piętko, która recytowała wiersz „Powitanie” Refrena, kończąc go słowami „Witajcie nam nasi polscy Książęta Kościoła” — i wręczając równocześnie kwiaty kardynałowi Wojtyła. Zaraz po ogłoszeniu wiersza Ania została zaproszona na telewizję przez polskiego producenta telewizyjnego Roberta Lewandowskiego na niedzielę, 22 sierpnia, kiedy to odbył się wywiad z dwoma zaproszonymi biskupami — Władysławem Rubinem z Rzymu i Stefanem Barełą z Częstochowy.

Po wyjściu z autobusu Delegację Episkopatu Polski witali przedstawiciele organizacji polonijnych, między innymi nasi „gazdowie” — prezes Józef Króziel i wiceprezes Józef Gil.

Obecni byli liczni członkowie Zarządu Głównego ZPPA i członkowie poszczególnych Kół, dzieci i dorośli. Wszyscy docenili doniosłość wydarzenia, poświęcając swój czas kożetem godzin pracy, za co składamy im gorące „Bóg zapłać”.

W tym samym dniu Związek Podhalan spotkał jeszcze jedno wydarzenie. Wieczorem nasi Goście oglądali panoramę miasta od strony jeziora Michigan. Urocz i bajecznie wyglądała przejażdżka statkiem „Mercury”. Komitet Wykonawczy Przyjęcia Biskupów zaprosił na statek kapelę góralską, która przywitała ich marszem góralskim na przystani przy Michigan Ave. i Wacker Dr. — a później w przerwach między objaśnieniami o ważniejszych obiektach miejskich, wygrywała góralskie i polskie melodie. Porównując jezioro Michigan z Bałtykiem, ktoś zauważył, że jest to podróż „od Tat do Bałtyku”.

Kapeli zespołowej „Podhale” Koła Szafary w składzie: Józef Bafia

Anna Bogusławska w Londynie

We wrześniu br. przybył ma do Londynu pisarka i autorka książek pedagogicznych, mieszkająca stale we Francji, p. Anna Bogusławska. Poza wspomnieniami o powstaniu warszawskim, p. Bogusławska jest autorką wielu prac i podręczników, m.in. „Początkowa nauka pisania”, „U babci i dziadka” oraz „Cztery książeczki elementarowe „zajęcia”.

Dowiedujemy się od autorki, że druga seria jej książeczek, na którą nauczyciele czekają już od półtora roku, ma się wkrótce ukazać.

Krzysztof Rowiński

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Sr., Józef Bzdyk, Andrzej Fiedor Władysław Cubiak i w zastępstwie Andrzeja Maki — Andrzej Kowalowski, serdecznie dziękujemy za bezinteresowny występ. Zaproszono była również Irena Skupień, wiceprezeska Koła Odrowąż. Zorganizowaniem grupy dzieci i kapeli góralskiej na ten dzień zajęła się redakcja tej kolumny.

O uroczystościach niedzielnych napiszemy obszernie w następnej kolumnie.

Z Pobytu Podhalan w Polsce

Otrzymałam korespondencję od red. Włodzimierza Wnuka pragnie mi podzielić się z czytelnikami tej kolumny:

„Jak co roku, tak i tego lata, odwiedzili Polskę, a w szczególności rodzinne Podhale, liczni działacze Związku Podhalan w Północnej Ameryce. Doszło przy tej milej okazji do wielu spotkań nie tylko rodzinnych, ale i między działaczami obu Związków Podhalan, a niektóre z nich przybrały charakter pięknych i wzruszających manifestacji patriotycznych i regionalnych zarażem. Brało w nich udział tylu wybitnych Podhalan ze Stanów Zjednoczonych, że czasami zdawało się, że to Zarząd Główny i Dyrekcja Związku Podhalan z Chicago odbywa swoje letnie sesje... w Zakopanem, Nowym Targu, Ludźmierzu, Chochołowie, Poroninie itd.

Pod Pomnikiem Orkana

Pierwsze z tych spotkań odbyło się w niedzielę, 25 lipca, w stolicy Podhala, w Nowym Targu. Naprzód goście z Ameryki wraz z przedstawicielami Związku Podhalan wysłuchali mszy św. w starym kościele, a potem, w godzinach popołudniowych miała miejsce tradycyjna już uroczystość składania wieńców z białoczerwonymi kwiatami przez Podhalan amerykańskich pod pomnikiem Władysława Orkana, na rynku nowotarskim — pod tym pomnikiem, który, jak wiadomo, został przez tych Podhalan ufundowany jeszcze przed wojną, w 1934 r.

Delegację amerykańską reprezentowali: członkowie Zarządu Głównego ZPPA — Helena Augustyn i Teresa Gardner, członkowie Dyrekcji ZPPA — Ferdynand Błażowicz, dr Andrzej Cisek, Helena Starczewska, prezes Koła „Wierch” Michał Cieśla, działacz Koła Czarny Dunajec — Jan Odebeck.

Przy dźwiękach kapeli góralskiej i przy licznie zgromadzonej publiczności, a także w obecności przedstawicieli władz miejskich z naczelnikiem miasta Władysławem Gawałasem na czele, powitał gości z Ameryki prezes Oddziału Związku Podhalan w Nowym Targu inż. Józef Staszek, poczem okolicznościowe przemówienie wygłosił znany pisarz i działacz podhalański Włodzimierz Wnuk, podkreślając zasługi amerykańskich podhalan w podtrzymywaniu kultury polskiej i podhalańskiej na drugiej Półkuli świata.

W imieniu delegacji Podhalan z USA przemówił Ferdynand Błażowicz, poczem nastąpiło złożenie wieńców pod pomnikiem. Wieczorem, tegoż dnia, Oddział Zw. Podhalan w Nowym Targu, reprezentowany również przez posła na Sejm Józefa Rózańskiego, podejmował gości na „Posiadach Góralskich” w regionalnej świetlicy nowotarskiego Domu Kultury, wypełnionej tańcami, śpiewami, muzyką, gawędami góralskimi. Warto dodać, że w uroczystościach nowotarskich uczestniczyli liczni działacze Związku Podhalan z prezesem Zarządu Głównego mgr Jerzym Ustupskim.

Zabawa

Zapraszamy na zabawę do Domu Podhalan, 3035 W. 51sza ulica, w sobotę, 4 września, którą urządza Koło 31 Wierchy. Do tańca przygrywać będzie orkiestra „Wawel” już od godziny 8 wieczorem. Po długiej przerwie wakacyjnej, znajomiem będzie zabawie się w gronie znajomych i przyjaciół. Zapraszamy. — Michał Cieśla, prezes.

Kondolencje

Najgłębsze wyrazy współczucia składamy rodzinie s.p. Józefa Mikos, współzałożyciela Koła 1 Związku Podhalan na Wojciechowie. Sp. Józef Mikos był do późnych lat czynnym działaczem podhalańskim i założeniem jego życia było zorganizowanie Podhalan w jedną rodzinę podhalańską w przybranej ojczyźnie.

Szczere ubolewanie przesyłamy również tą drogą rodzinie s.p. Franciszka Stocha, członka Koła 14 Tatr w Uniontown, pa. Oddany sprawie góralskiej, pracował długie lata dla jej sławy w dalekiej Pennsylvanii wraz ze swą rodziną.

Uczymy ich pamięć modlitwą o wieczny spoczynek u tronu Boga-Stwórcy.

Janina Duda
korespondentka Z.P.

Nauka Kierowania Autem

Tanio, przyjemnie w KLIMATYZOWANYM samochodzie.

Specjalny kurs za \$100

PORÓWNAJ NASZE CENY ZANIM POWEZMIEMZ DECYZJE.

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU NA WSTEPNE PRAWO JAZDY w języku polskim lub angielskim na wszystkie pojazdy.

Telefon: 588-4333

Od 9 do 7, w soboty od 9 do 3-ciej.

MARIAN R. SIERZPUTOWSKI

GŁÓWNY INSTRUKTOR

Neutral Driving School

2209 W. Montrose Ave.

Nowy Zamach Na Demokrację Indii

(Dokończenie ze str. 1-ej)

nie dla jakiegokolwiek porządku konstytucyjnej;

— Sady Wyższe w 22 stanach Indii nie będą mogły rozpatrywać spraw, podpadających pod federalne przepisy prawne;

— Pracownikom służby publicznej - rządowym, samorządowym i miejskim - nie przysługuje prawo do strajku;

— Usunięta zostanie klau-

zula, która prezydentowi kraju pozwala ignorować "pomoc lub rady" szefa rządu, natomiast wprowadzona zostanie inna, która prezydenta zobowiązuje do działania zgodnego z zaleceniami premiera i rady ministrów.

Przeciwnicy polityczni pani Gandhi zarzucili w zeszłym miesiącu, że proponowane zmiany mają na celu ustanowienie w kraju "polityki autorytatywnej" oraz zatwierdzenie zakresu władzy pani Gandhi, poszerzonej w drodze dekretu z czerwca 1975 roku o wprowadzeniu w kraju stanu nadzwyczajnego.

— Interpretacja proponowanych poprawek konstytucyjnych pozwoli, z wyłączeniem sądów, władzy wykonawczej zaliczyć do kategorii działań anty-państwowych wszelkie w praktyce działania polityczne.

Ponadto wniosek rządowy przedkłada kadencję członków Izby Niższej z pięciu do sześciu lat.

Poprawki opracował 13-osobowy komitet mianowany przez panią Gandhi, na czele którego stał były minister spraw zagranicznych i obrony Swaran Singh.

Opozycja ze wszystkich partii utworzyła kontr-komitet, ale zaniechała wszelkiej akcji, gdy rząd zakazał jakiegokolwiek zgromadzeń i publicznych dyskusji na ten temat.

W czasie pierwszego czytania projektu rządowego, około 30 posłów z głównych partii opozycyjnych demonstracyjnie opuścili gmach Parlamentu, stwierdzając że poprawki doprowadzą do stworzenia "jednej partii dyktatorskiej".

Martin Oil Zwraca \$1.6 Mln. Konsumentom

Federalna Administracja Energetyczna podaje, iż firma Martin Oil Service zgodziła się na zwrot \$1.6 miliona swoim konsumentom w Illinois i na terenie 11 innych stanów.

Zwrot ten, zarządzony przez władze federalne wskutek poprzednio zbyt wysokich cen, będzie dokonany w formie niższej cen na benzynę, przeciętnie 1.6 centa na galonie. Zwrot ma być dokonany również w ciągu 24 miesięcy. Firma musi ponadto zapłacić karę grzywny w wysokości \$226,000.

Charakter

Z charakteru "brat wschodni" na pierwszy rzut oka Trochę do wawelskiego jest podobny smok — Bo jaki by nie rzucił jemu kasek goty, On polknie i już czeka na następne — głodny!

Popieracie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

makers

LONDYN — Bezrobotni czekają w kolejce przed biurem Departamentu Zatrudnienia w nadziei otrzymania chociaż chwilowej pracy. Wielu śpi przez noc na chodniku ażeby zapewnić sobie miejsce na czele kolejki. W obecnej chwili w Wielkiej Brytanii jest przeszło 1.5 miliona bezrobotnych.

5 Centowa Podwyżka Opłat CTA

(Dokończenie ze str. 1ej)

niez specjalnie obniżone ceny przejazdu autobusami w niedzielę i święta, jak i ekspresowe linie Evanston i Skokie Swift.

Podmiejskie linie autobusowe które operują tylko w jednym z przedmiotów, jak Aurora, Joliet, Waukegan, Elgin i dwanaście innych przedmiotów autobus przewożą pasażerów do podmiejskich pociągów, według zarządzenia RTA będą pobierać 30 centów za przejazd. Opłaty na podmiejskich pociągach, na odległość dziesięciu mil od śródmieścia Chicago, wynoszą \$31.05 miesięcznie, gdy normalnie przeciętna opłata na linii Burlington wynosiła \$23.85 miesięcznie, a \$26.45 na linii Milwaukee Road.

Członkowie RTA na wczorajszym zebraniu aprobowali asygnatę \$1.6 miliona dla przechodzących kryzys finansowy podmiejskich linii autobusowych. Z sumy tej linia autobusowa w Joliet, Ill. otrzymała \$158,000 a linia Northran \$546,500. Linia Joliet w ostatnich tygodniach musiała pożyczyć \$100,000 ażeby zdobyć fundusze na wypłatę pensji swych robotników.

Sztuczne Serce

Gdy w czerwcu 1974 roku delegaci Związku Sowieckiego i Stanów Zjednoczonych podpisali w Moskwie umowę o wspólnym prowadzeniu prac nad budową sztucznego ludzkiego serca nie było wątpliwości, że uczeni i lekarze obu krajów stanęli przed zadaniem niezwykle trudnym. Wielu nazywało budowę protezy serca najbardziej skomplikowanym problemem naukowo-technicznym XX wieku. Z drugiej strony powszechne było odczucie, iż dzięki wspólnym wysiłkom dwu naukowych mocarstw, chwila oddania im potrzebnej im części zamiennej, znacznie się przybliżyła.

Uzgodniony program zakładał, że każda strona przygotowuje samodzielnie własny model sztucznego serca. W Stanach Zjednoczonych prace powierzono słynnemu kardiologowi Michaelowi DeBakeyowi z Ośrodka Medycznego w Houston, Koordynatorem programu ze strony sowieckiej został także słynny chirurg, prof. Walerij Szumakow, dyrektor Instytutu Transplantacji Organów i Tkanki w Moskwie.

Sztuczne serce konstruuje się w instytucie prof. Szumakowa już ponad 10 lat. Z 26 wariantów, które uznano za "nadające się do dalszych badań", 3 uzyskały aprobatę zespołu współpracujących z Amerykanami. Zbudowano je z tworzywa silikonowego, bądź szkła organicznego. Model, który ostatecznie zdemontowano stronie amerykańskiej jest konstrukcją mieszaną: wewnątrz twardej puszki znajduje się plastyczny, silikonowy mieszek, który rozciąga się i kurczy przepompowując krew. Jest on napędzany sprężonym powietrzem i w ciągu minuty może przetoczyć 11 litrów krwi.

W ubiegłym roku w Instytucie Transplantacji Organów i Tkanki dokonano ponad 50 eksperymentów wszczepiania sztucznych serc (różnych typów) do organizmów zwierzęcych. Model wyżej opisany okazał się najlepszy — doświadczenia cielecia przeżywały z nim kilka dni.

Grupa uczonych amerykańskich także już przygotowała swoją wersję protezy ludzkiego serca, które znacznie różni się od wersji sowieckiej. Prof. Walerij Szumakow tak oto podsumowuje dwuletnie wysiłki i osiągnięcia uczonych z obu krajów: "Nasze badania znajdują się obecnie w bardzo podobnym stadium. W pewnych kwestiach wyprzedzamy nieco amerykańskich kolegów, w innych — oni proponują rozwiązania ciekawsze od naszych."

Szczególnie obiecujące wydają się nam wyniki amerykańskich poszukiwań w dziedzinie przeciwskrzepialnych materiałów do budowy sztucznego serca. Uczonych amerykańskich natomiast bardzo pociąga sowiecki system automatycznego sterowania pracą protezy.

Niedawno do Moskwy przyjechała grupa uczonych z Houston by uczestniczyć z sowieckimi uczonymi w wspólnej sesji naukowej. W czasie sesji dokonano dwu operacji. Najpierw prof. Szumakow wszczepił do organizmu cielecia najlepszy z sowieckich modeli sztucznego serca. Wynikami i ciężarem aparat całkowicie odpowiada naturalnemu sercu zwierzęcia, toteż wyszło go wprost do worka osierdźniowego.

Następnego dnia operowano kolejne ciele. Tym razem amerykańscy lekarze pod kierunkiem prof. Georga P. Noone'a wszczepili zwierzęciu własny model sztucznego serca. Wiel-

W Niedzielę, 5-go Września, "Dożynki Raclawickie"

Wielkie widowisko "Dożynki Raclawickie" z udziałem artystów, chóru i zespołu tanecznego odbędzie się już w najbliższą niedzielę, dnia 5-go września, w Polonia Grove, 4604 So. Archer Ave., w Chicago.

Wybitni Goście

Tegoroczne Dożynki Związku Pracy Wsi Polskiej zaszczyty swoją obecnością wiele wybitnych osobistości i podczas oficjalnej części, krótkie przemówienie wygłosi J.E. Ks. Biskup A. Abramowicz, dr Wacław Soroka, prof. uniwersytetu Wisconsin; Stanisław Ptak, kierownik Kelly High School oraz sekr. ZPWP, Tadeusz Wojnar.

Artystyczne Dożynki Pod Kier. Ref-Rena

"Dożynki Raclawickie" piosera Ref-Rena, jak sam tytuł wskazuje, będą miały podłoże historyczne i będą pełne humoru, satyry, piosen-

nek i tańców. Wykonawcami będą znani i lubiani artyści: Nina Oleńska, Monika Silvan, Julita Mroczkowska, Ewa Chudzik, Zygmunt Kossakowski, Ref-Ren, Bolesław Rogowski, Zygmunt Szepett, Stefan Witek.

Częścią składową będą dwa zespoły, a to miejscowy chór im. St. Moniuszki, którego prezesem jest p. Karol Bill, oraz znany w całym stanie Wisconsin zespół taneczny "Mazur" z Milwaukee, od 35 lat prowadzony przez dziekana uniwersytetu Marquette, prof. A. Sokolnickiego.

Po zakończeniu widowiska nastąpi zabawa taneczna w obszernym pawilonie w ogrodzie, przy orkiestrze "Blue Band". Początek "Dożynek" o godz. 2:30 po południu.

Za Zarząd: Bolesław Krakowski, prezes; Tadeusz Wojnar, sekr.

Kalendarzyk Posiedzeń

Piątek, 3 Września

Klub Wzajemnej Pomocy parafii Dąbrowa odbędzie swoje posiedzenie w piątek, dnia 3-go września, w sali pnr. 5925 W. Diversey Ave., o godzinie 8-ej wieczorem. Członkowie i członkinie proszeni są o przybycie, ponieważ jest dużo ważnych spraw do załatwienia.

K. Bomba — prezes; Maria K. Przybylska — sekr. prot.

Towarzystwo Ratunkowe Kwiłkowska zawiadamia, że nie będzie posiedzenia w pierwszą niedzielę września z powodu przypadającego w poniedziałek, 6 września, Dnia Pracy, gdyż dużo osób wyjeżdża na 3-dniowy weekend.

Następne posiedzenie odbędzie się w pierwszą niedzielę października, 3-go i będą rozdane bilety na zabawę taneczną, jaka się odbędzie 16 października w sali Słowika, 3210 N. Milwaukee o 8-ej wieczorem. Jan Pieprznik, prezes; Zofia Latusek, sekr.

Klub Powiatu Grybów zawiadamia, iż pierwsze powiatowe posiedzenie klubu odbędzie się w niedzielę, 5 września, w sali klubu Karłow, pnr. 4058 W. 47-ma ulica, o godz. 2:30 po południu. Członkowie proszeni są o liczne przybycie, ponieważ jest dużo ważnych spraw do załatwienia. — Maria Kozub, wiceprezesa; Józef Gawel, sekr. prot.

Tow. Polska w Ogniu Grupa 1900 ZNP odbędzie swoje posiedzenie w piątek, dnia 3-go września, o godz. 8mej wieczorem, w Louis Hall, pnr. 1001 N. Wolcott ul. Na posiedzeniu omawiane będą ważne sprawy, przeto zarząd uprasza członkostwo o liczne przybycie.

Tadeusz Pyrchla, prezes; Anna Nikiel, sekr.

Niedz., 5 Września

Klub Parafii Jadowniki Mokre zawiadamia członkostwo, iż pierwsze powiatowe posiedzenie Klubu odbędzie się w niedzielę, 5-go września, o godz. 2.30 po południu, w sali pnr. 2258 N. Marjoe ave. Zarząd uprasza wszystkich członków o liczne przybycie.

Edward Kozioł — prezes; Jane Peters — sekr. prot.

5 Studentów Ofiarami Pożaru

Baldwin, Kans. (UPI) — Stuart McCoy, lat 21, mógł ocalić swe życie, wyskakując z okna trzeciego piętra siedziby klubu studenckiego, ale zadzwonił wprost na straż pożarną ażeby ratować swych kolegów. Pożar objął szybko cały budynek w którym znajdowało się 30 studentów uniwersytetu Baker, a z których pięciu zginęło w płomieniach, wśród nich i McCoy.

Zwłoki McCoy zaleziono przy stopionym telefonie, a zwłoki jego kolegów w szatni tego samego pokoju. Pożar, jak stwierdziła policja i straż pożarna, został wywołany porzuconym niedopałkiem papierosa w sali na pierwszym piętrze, a przenosił się szybko po schodach w nowo pomalowanym wewnątrz budynku na wyższe piętra.

Prośba o Nawiazanie Korespondencji

Młoda dziewczyna zamieszkała w Polsce prosi młodzież amerykańską o nawiazanie korespondencji dla opanowania języka angielskiego, którego się ona uczy. Jej adres: Mariola Repczy, 80-631 Gdańsk, ul. Stryjowskiego 89A/16, — Poland.

Środa, 8 Września

Tow. Tysiąc Walecznych, Grupa 877 ZNP zawiadamia, iż powiatowe posiedzenie odbędzie się w środę, 8 września, o godz. 7.30 wieczorem, w sali Lo Rayne Chateau, pnr. 5925 W. Diversey ave. Sekretarz finans. będzie uzgodniwał o 6.30 wiecz. Prosimy członkostwo o liczne przybycie, gdyż są ważne sprawy m.in. naszej zabawy Social Party, która odbędzie się 26 września. Prosimy o fany na tę zabawę.

Za zarząd Antoni Krukar — prezes; S. Krukar — sekr. prot.

Jesienny Kurs Jęz. Angielskiego w Lokalu Wyd. KPA

Dobra znajomość języka angielskiego opłaci się naprawdę każdemu gdyż wiąże się z możliwością otrzymania lepszej pracy, wyższego wynagrodzenia oraz wewnętrznej satysfakcji w kontaktach z Amerykanami.

Dobre opanowanie mowy angielskiej powinno również być przedmiotem szczególnej troski każdego nauczyciela z Polski, który pragnie pracować w swoim zawodzie w szkołach amerykańskich.

Lekcje języka angielskiego, pod kierunkiem doświadczonych pedagogów amerykańskich odbywać się będą w każdą sobotę, według następujących godzin: Klasa wyższa — od 1-3 po południu; Klasa średnia — od 3-5 po południu; Klasa podstawowa — od 5-7 wieczorem.

Dla początkujących, tekst jest opracowany dwujęzycznie, po polsku i po angielsku.

Powysze klasy języka angielskiego rozpoczyna się w sobotę, 4-go września w lokalu Wydawnictwa Kongresu Polonii (2-gie piętro), pnr. 2952 Milwaukee Ave., blisko N. Central Park Ave. Kto jeszcze nie zapisał się może to uczynić w sobotę przed rozpoczęciem lekcji.

Każdy uczestnik, po ukończeniu jesiennego semestru języka angielskiego, otrzyma zaświadczenie o Adult Education Division of Wright College.

Po dalsze informacje związane z nauką języka angielskiego należy telefonować do p. Wandy Rozmarek — AV 3-0779.

Wybuch Bomby Pozbawił Go Rak

Buenos Aires, Argentyna (UPI). Przemysłowiec francuski, Marcel Capdeville, jeden z dyrektorów filii francuskiej firmy samochodowej Renault w Buenos Aires, stracił obie ręce gdy wybuchła bomba w dostarczoną mu do biura bukiet kwiatów. Jedną z pracowniczek biura IBM, Cristina Esmerodi, odniosła także poważne okaleczenia przy wybuchu bomby. Lewicowi terroryści od kilkunastu miesięcy prowadzą kampanię przeciwko zagranicznym firmom i ich urzędnikom.

W poniedziałek dwie podrzucone pod żydowskie świątynie bomby w Buenos Aires, wyrządziły poważne szkody, ale trzecia bomba podrzucona pod budynek wydawnictwa żydowskiego została unieszkodliwiona przez policję. Bomba podrzucona pod gmach dziennika, jak podaje policja, posiadała dostateczny zapas środków wybuchowych do wysadzenia całego budynku w powietrze i uszkodzenia przyległych budynków.

Anna Audziej

(siostra ś.p. Franciszki Audziej, ś.p. Zofii Siemianiak, ś.p. Romana (Simon) Siemianiak)

Apostolstwa Niewiat, III Zakonu św. Franciszka z Asyżu, Związku Duszy w Czystości, Arcybractwo M. B. Salezyskiej, Tow. M. B. Czesłochowskiej i Klubu Białostockiego, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 31-go sierpnia, 1976 roku, o godzinie 2ej po południu, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 4-go września, o godzinie 9:30 rano, z Altman-Panfil Dom Pogrzebowy pnr. 2649-51 W. Hirsch ul., do kościoła św. Fidelisa (Msza św. o godzinie 10ej), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Władysława Zasieczna, Genowefa Bujak, Jan Walkowski i Eugene Zlobin, przyjaciele.

Pogrzebem zajmuje się Bolesław Panfil, Pogrzebowy

Telefon 486-4273. (2, 3)

Maria Paterek

(Z DOMU BAFIA)

(żona ś.p. Józefa, matka ś.p. Julii (ś.p. Władysława) Swezenski, ś.p. Zofii (ś.p. Stefan) Lewakowski, siostra ś.p. Jana Bafia, ś.p. Rozalii (ś.p. Józef) Wilczek, ś.p. Andrzeja (Maria) Bafia i ś.p. Stanisława W. (ś.p. Anna) Bafia, teściowa ś.p. Józefa Hrosdovex, szwagierka ś.p. Louis (ś.p. Maria) Patrick

Członkini Tow. Sedem Bolsnej Panny Marii Gr. 363 F.C.S.L.U., Tow. St. Michael Archangel Gr. 116 F.C.S.L.U., Tow. M. B. Gilelskiej Gr. 498 Z.P.R.K., Tow. Niewiaty Polskie Grupa 1448 Z.N.P., Tow. Św. Anny Gr. 26 Wołnych Polek na Ziemi Washington, Tow. M. B. Różaniec i Opieki Oltarz w par. Assumption B.V.M. Slovak Church, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 31-go sierpnia, 1976 roku, o godzinie 8ej wieczorem, w starszym wieku.

Zwłoki można odwiedzać w czwartek i piątek od 2ej po poł. do 10ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4-go września, o godzinie 9ej rano, z Dulski Funeral Home pnr. 2806 So. Kolin Ave., do Assumption B.V.M. Slovak Church, a stamtąd na cmentarz Zmarłych wstąpienia Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Maria Paterek, Anna Hrosdovex, Władysław (Bronisława z domu Piotrowski), Joe "Pat" (Irena z domu Deszczek) i Rozalia (Jan) Kurchina, dzieci; 11 wnucząt; 13 prawnuce; Siostra M. Alacoue F.S.M., bratanica; Ks. Antoni Paterek OFM i Ks. Marquard Paterek O.F.M., bratanki; oraz wiele innych bratanków, bratanic, siostrzeńców i siostrzenic; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Jan J. Dulski, Telefon 247-7321.

Bronisława Kluczynska

(z domu Majdecka)

(żona ś.p. Franciszka, siostra ś.p. Władysława, ś.p. Wincenego, ś.p. Franciszki Mikolajczyk, szwagierka ś.p. Romana Jelinski, ś.p. Karola Pukpiewicza, ś.p. Antoniego Mikolajczyk, ś.p. Weroniki i ś.p. Anieli Majdecki)

Członkini Legionu Pań Placówka No. 2 SWAP, Oddział Pań Sherman Post No. 27 PLAV, Oddział Gdańsk No. 50 Ligi Morskiej w Ameryce, Tow. Pań Marii Magdaleny Grupa 50 Zjed. Pol. w Am. Tow. Pań Opieki M. B. Dobrej Rady nad Kłaztorem Siostr Felicjanek, Tow. Dobrej Woli Camp No. 7306 R.N. of Am., Klubu Pań w Parafii św. Jana Bożego, Klubu Nowy Prąd i Tow. Promień Nadziei Grupa 1242 ZNP oraz Tow. św. Teresy i Guardian Angel Auxiliary, nagle pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 1-go września, 1976 roku, o godzinie 9:15 rano, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4-go września, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego Urbanek Funeral Home, pnr. 1335 W. 51 Ulica do kościoła św. Jana Bożego, a stamtąd na cmentarz Zmarłych wstąpienia Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Leo (Daisy), Gertrude (Charles) Marczewski, Raymond Kluczynski, synowie, córka, synowa i zięć; 5 wnucząt; 5 prawnuce; Regina Jelinska, Marianna Pukpiewicz siostry, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Urbanek Dom Pogrzebowy.

Telefon 927-6112. 2, 3

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy ojciec, dziadek, pradziadek i brat nasz, ś. p.

Stanisław Bielski

(mał. ś.p. Leokadii)

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 1-go września, 1976 roku, o godzinie 1:30 w nocy, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 3-go września, o godzinie 9-1ej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee ave., do kościoła św. Trójcy, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Jerzy i Honorata, dzieci; Juliana, synowa; Stanisław Guzy, zięć; Józef i Marcela, brat i bratowa; wnuczeta, prawnuce, oraz rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną. Pogrzebem zajmuje się: — Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie. Telefon: — 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój, ojciec i dziadek nasz, ś. p.

Aleksander Zaruszak

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 1-go września 1976 roku, o godzinie 9:45 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4-go września, o godzinie 8:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee ave., do kościoła św. Jacka, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Zofia (z domu Wróbel), żona; Bronisław, Aniela i Halina, dzieci; Elżbieta, synowa; Christopher i Zenia, wnuczeta, wraz z całą rodziną. Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie. Telefon 774-4100.

Dr. Edw. Różański Odznaczony Przez Stow. Fotografów

Dr. Edward C. Różański, zarządca Wydawnictw Związkowych został wyróżniony przez Stow. Zawodowych Fotografów Amerykańskich za Jego zdolności i zamiłowanie dla tego zawodu. Uznano pracę dr. Różańskiego przez wręczenie mu specjalnej plakiety i srebrnej broszki jako dowodu uznania dla jego fachowych zdolności.

Podczas lat drugiej wojny światowej, dr. Różański jako superwizor zespołu fotografów amerykańskiej straży nadbrzeżnej i oddziału geodezyjnego, dokonał zdjęć wielu osobistości, w tym prezydentów i wiceprezydentów Stan. Zjed., oraz najwyższych oficerów marynarki wojennej.

Przez długie lata jako fotograf Dziennika Związkowego, dr. Różański dokonał wiele historycznych zdjęć fotograficznych z najważniejszych na Polonii wydarzeń, zbiór których wraz z odpowiednimi podpisami przekazał w darze Muzeum Polskiemu w Ameryce. Za swe prace fotograficzne, zdobył wiele nagród, dyplomów i wyróżnień na wystawach Stow. Zawodowych Fotografów amerykańskich. Różański jest jednym z pierwszych członków "Photographic Society of America" i "Winona School of Professional Photography". Dr. Różański składamy gratulacje z okazji ostatniego wyróżnienia jak i z uznania za Jego zamiłowanie i zdolności w zawodzie fotograficznym.

★ MEBLE

Central Furniture

1348 MILWAUKEE
Polskie Kierownictwo
zawładnia, że
W OKRESIE JESIENNYM
CENY MEBLI i "APPLIANCES"
ZOSTAŁY ZNIŻONE
OTO PARĘ PRZYKŁADÓW
TEGO, ILE OSZCZĘDZICIE
Korzystając z Tych Tanioci
Komplet mebli do 3ch pokoi \$288
Komplet mebli do bawialni
włączając lampy ze stołkami \$168
Komplet mebli do sypialni \$119
Łóżka piętrowe "bunk" lub
"Hollywood" \$ 58
Kanapa i fotele \$139
Kanapa rozkładana do
spania \$ 78
Radio-magnetofony \$39.95
Materace \$19.88
Komplety mebli do kuchni
"dinettes sets" \$ 46
Kuchnie gazowe (gas ranges) \$159
Lodówki lub zamrażacze
("freezers") \$168
Z 6 sztuk drewniane
komplety do jadalni \$348
Materace z podstawą sprężynową pełnego rozmiaru \$ 78
Ochładzacz ("Air Conditioners") ...od \$110
Łatwe spłaty—Mówimy po polsku
Zgłaszajcie się do polskiego
kierownika
p. Wiktor Kozmacewskiego
Tel. 486-7838

LIKE NEW
Living Room, Recreation Room,
2 Bedroom Furniture Sets.
Call During Day
465-9642
Eve's 965-2610
For Appointment
Price Negotiable.

★ Instrumenty Muzyczne

UŻYWANY saksofon tenor produkcji niemieckiej \$200 i akordeon na 120 basów—włoski, \$175. 764-0618.

★ Rummage Sale

WYPRZEDAŻ podwórzowa, 9101 N. Forestview Rd. Skokie, 4, 5 i 6 września, 10-4 ppl. Dużo niespodzianek. Różne rzeczy.

★ AUTA

1971 DODGE DART — 2 drzwi, "hard top", "power" kierowanie, ochładzanie. \$1,550 — Jak nowy. — 342-2097.

PLYMOUTH VALIANT V-6 — 1965 — automatyczna transmisja. W dobrym stanie, \$300. 342-1305.

1971 CHEVROLET 4-ro drzwiowy Impala, \$1,450 — 342-2097.

★ Pomoc Domowa

MÓWIĄCA po angielsku gospodyni, która zamieszka, 6 dni, 2 dzieci w wieku szkolnym; własny pokój, telewizor. 398-4862.

GOSPODYNIA DO ZAMIESZKANIA

I do zaopiekowania się starszą panią. Będzie miała ochładzaną sypialnię z TV. ANGLISKI NIEKONIECZNY. Musi być odpowiedzialna. Telefon. w każdym czasie 348-8182

Live In HOUSEKEEPER

For elderly lady. 5 days per week. Top salary. Skokie. Call: 9 a.m.-5 p.m.

OR 3-3845

LIVE IN HOUSEKEEPER

Good Salary
Must Speak Little English
Willing to Travel with Family
Good With Children
272-3830

CLEANING lady 1-2 days in 2 story home in Wilmette. Pleasant surrounding. \$25 per day. 251-5618.

★ Praca

REGISTERED NURSES

Work and Live in Scobey, Montana
You can have the pleasure of a pleasant community plus good working conditions, and salaries that will commensurate with recent experience and background. We are a fully equipped hospital and nursing home. City population (2,000). This is a top opportunity for Registered Nurses with general nursing experience.

PLEASE CONTACT — VAL SHUMAN,
DIRECTOR OR NURSING
DANIELS MEMORIAL HOSPITAL
BOX 400—SCOBEE, MONTANA 59263
E.O.E.

Immediate and Permanent

Opportunity For
Fully Qualified

FOUNDRY DESIGN ENGINEER

This position requires an undergraduate degree or its equivalent with 4 years or diversified machinery design. Ideally a candidate should have approximately 2 years of Design in Foundry Machinery or Equivalent, including some Field Technical Service and Product Development. Duties include developing mechanical and structural machinery, designs, and back-up data. Supervision of Design Draftsmen, provide technical assistance, internally & externally, and equipment usage projections. Must also be able to absorb additional responsibility due to our 20% annual sales volume growth. This position reports to our Chief Engineer.

If you are interested in learning more about our growing team, send your resume to: Personnel Office at

Carver Foundry Products
Progress Park, Capitol Rd.
Muscatine, Iowa 52761
An Equal Opportunity Employer M/F

EXPERIENCED HAND BOOK BINDER

Knowledge in all phases of binding.
Full time — permanent position.

MONASTERY HILL BINDERY
1751 W. Belmont Ave.
525-4126

POLISH COUPLE WANTED

Some English necessary. To clean Barber Shop twice a week. Wed. and Sun. Good pay, flexible hours.

6033 N. Cicero
Call 545-2800

Order Writer

A leading shelving Manufacturer has an immediate opening. Qualified applicant will be trained to analyze customer's store layouts and prepare orders. Future duties will include dealing with customers by letter and telephone. Position requires good analytical ability, tact, aptitude for figures and details.

Excellent starting salary and fringe benefits.

**Airway Products,
Emhart
Industries, Inc.**

3801 Rose St.
Schiller Park, Ill.
Phone: 678-1100
An Equal Opportunity Employer M/F

COUNTER HELP

Full and part-time, mature persons needed. Weekdays and/or weekends. Evening work.
122 So. Arlington Hts. Rd.
DUNKIN DONUTS
255-8820

★ Pomoc Domowa

GOSPODYNIA — ZWYKLE GOTOWANIE

5 dniowy tydzień. Zapłata do omówienia. Nie ma małych dzieci. Własny pokój, łazienka, TV. Dom w Skokie.
MUSI ROZUMIEĆ I MÓWIĆ PO ANGLISKU
Tel. po angielsku
WA 5-6411—pomędzy 9-5
676-3725 po 7 wiecz.

GOSPODYNIA

Do zamieszkania. 5 dni. Własny pokój i TV. Nieco angielskiego wymagane. \$100 tygodniowo.
ARDENS AGENCY
6934 N. Glenwood
Tel. po angielsku 465-1241

POTRZEBNA gospođa do opieki nad dzieckiem. 698-2660.

★ Praca Źeńska

LIVE AND WORK IN CALIFORNIA
WE HAVE EXCELLENT OPENINGS FOR

• Registered Nurses
• Operating Room RN
• Operating Room Supervisors
• RN Team Leaders—For Med/Surg

3-11 and 11-7
ALSO
• Registered Pharmacist

Must have California license. Liberal personnel policies. Excellent benefits.
All salaries open, depending on experience and education.
Write or call in confidence to: PERSONNEL DIRECTOR

MONTEREY PARK HOSPITAL

900 S. Atlantic Monterey Park, California 91754

★ Praca

OD WYDAWNICTWA DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO

Wszystkie ogłoszenia realnościowe w tym piśmie zgodnie z Federal Fair Housing Act z 1968 roku nie mogą zawierać żadnych wyróżnień, ograniczeń ani dyskryminacji opartych na rasie, kolorze, religii, płci, lub pochodzeniu narodowościowym — gdyż takie wyróżnienia są nielegalne. Dziennik Związkowy nie może wobec tego świadomie przyjmować żadnych ogłoszeń które są niezgodne z tym prawem. Zawiadamiamy zatem naszych czytelników, że każde ogłoszenie realnościowe w tym piśmie daje zawsze równe szanse każdemu.

★ Praca Męska

Potrzeba Mężczyzn

Pracujących
Nadzorców mówiących
po angielsku i po polsku.

Odpowiedzialnych
za sprzątanie
budynków.

Praca od 5 po południu
do 1 w nocy.

\$4 na godzinę.
Muszą Mieć Auto.

Zgłoszenia

ENTRUST
MANAGEMENT CO.

1821 Office Sq.
Schaumburg, Ill.

Tel. 397-4200

SHEET METAL MECHANIC

Experienced in assembly of stainless steel institutional equipment. Steady work, good pay, benefits. Must be able to read blueprints.

JUST MFG. CO.

9233 King St. Franklin Park
678-5150

Engineer— Manufacturing

Leading sheet metal manufacturer has an immediate opening for a person with 7-10 years engineering experience. Must be knowledgeable in manufacturing methods and dies. Also in trouble shooting. Also experienced in establishing incentive rates.

Must have knowledge of Punch Presses, Press Brake and Spot Welding operations.

EXCELLENT STARTING
SALARY AND FRINGE
BENEFITS.

**Airway Products,
Emhart
Industries, Inc.**

3801 Rose St.
Schiller Park, Ill.
Phone: 678-1100
An Equal Opportunity Employer M/F

GENERAL MAINTENANCE

Plant. Gen. maintenance man with exp. required. Good starting salary. English necessary.

Call FR 6-1200 for appl.

BURTON AUTO SPRING
2433 W. 48th St.
Chicago, Ill.

MACHINIST

Turret Lathe & Mill operator, some experience needed. Paid hosp. and profit sharing, overtime included. Must speak some English.

Apply
Lupie Machinery & Engineering

2703 So. Kedzie
Chicago, IL

Auto Screw Mach.

Openings available on 1st and 2nd shift for operators and set-up men experienced on New Britain & Acme Gridley multiple spindle automatics and Brown & Sharpe. Full or part time available. Full benefits, pay commensurate with ability and experience.

**BALMORAL IND
CORPORATION**

1841 BUSSE HIGHWAY
Des Plaines, Ill. 824-3165

PLASTIC WORKERS

To Cut and Cement Plastic In The Manufacturing of Sign Faces

DAY TIME BENEFITS
Call Howard
722-1111

POLISH AND ENGLISH SPEAKING SALESMAN

Experienced Furniture and Appliance Salesman
FULL OR PART TIME
GOOD FUTURE CO.

2760 N. Milwaukee Ave.

JANITOR-WATCHMAN

Electronics company is seeking a mature individual to assume responsibility of Watchman. Must be able to work 2nd shift and speak English. Experience preferred but not necessary.

Call 243-1100 Ext. 230
For a Interview

GUARDIAN ELECTRIC CO.

CHICAGO, IL

Equal Opportunity Employer M/F

★ Praca Męska

• CHUCKING MACHINE
SETUP MAN
• HOB MACHINE
SETUP MAN
• CHUCKING MACHINE
OPERATORS
• HOBGING MACHINE
OPERATORS

Experienced people needed for permanent 2nd shift.

Apply in Person
HOOF PRODUCTS CO.
6130 South New England
Chicago, IL

DIE SETTER — EXPERIENCED

On Kick & Automatic Strip Presses for closure. Machine and tool maintenance, must have refs. and at least 5 yrs. exper. in the closure or can industry preferred. Interview by appl. only.

HE 4-0550

POTRZEBNY KRAWIEC
SZYJĄCY NA ZAMÓWIENIE

Do Ekskluzywnego Sklepu
Detalicznego na Bliskiej Północy
Doskonałe Świadczenia Firmowe
i Zapłata
Dzwonienie do Judy
787-0906

TOOL ROOM MACHINIST

We require a journeyman Machinist. Permanent. Excellent salary and company benefits.

ACE FASTENER CO.

4100 W. Victoria Ave.
583-3819

An Equal Opportunity Employer

COOKS

Jacques Complex is looking for exp'd cook w/heavy broiler exp.

Call 944-4797

Ask for Craig Brewer, Chef.

FOREMAN Metal Fabrication

A leading shelving manufacturer has an excellent opportunity for an experienced person familiar with metal fabrications operations; such as, Shear, Punch Press, Press Brake and Spot Weld.

Starting pay commensurate with ability.

Good fringe benefits.
Successful applicant might be transferred to 2nd shift (4:00 P.M.-12:30 A.M.) at a future date.

**Airway Products,
Emhart
Industries, Inc.**

3801 Rose St.
Schiller Park, Ill.
Phone: 678-1100
An Equal Opportunity Employer M/F

PRZEDSIĘBIORCA BUDOWLANO-REPERACYJNY (Remodeling Contractor)

Potrzuje młodego mężczyznę umięjęcego posługiwać się narzędziami i chętnego do długich godzin pracy. Doświadczenie w objaniu domów oraz robotach ciesielskich pomocne. Konieczny samochód. Dzwonici po angielsku:

271-4488

Tokarzy Narzędziowców Maszynistów

Stala praca, nadgodziny. Najwyższa zapłata. Liczne świadczenia. Doskonałe możliwości.

Mówimy po polsku
DUNDICK CORP.

4616 W. 20th St.
Cicero, Ill.
656-6363

CAN BODY MAKER MECHANICS

CAN SEAMER MECHANICS
TOOL & DIE MAKERS
DIE SETTERS

Medium sized can company needs experienced can body maker mechanics and can seamer mechanics. Excellent starting salary, fringe benefits and paid vacation 1st year.

MR. DOMINIC
581-3300

CIESIELSTWO

Przeszkolimy osobę, która będzie zarabiała \$20,000 rocznie. Praca nazewnatr. Musi być zyczna w ciesielstwie i musi mówić nieco po angielsku.

Tel. Do EVE'S
736-0015

PUBLISHER'S NOTICE

All real estate advertised in this newspaper is subject to the Federal Fair Housing Act of 1968 which makes it illegal to advertise "any preference, limitation, or discrimination based on race, color, religion, sex, or nationality origin, or an intention to make any such preference, limitation, or discrimination."

This newspaper will not knowingly accept any advertising for real estate which is in violation of the law. Our readers are informed that all dwellings advertised in this newspaper are available on an equal opportunity basis.

Bibl. Jag.

★ Kontraktorzy

★ Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW

SZYBKO — TANIO — SUMIENIE — FACHOWO
• ROBOTY CIESIELSKIE • OBCIĄŻALNIOWE I INNE • DACHY
• SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE
• ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE
• MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
• ROBOTY GWARANTOWANE

Dzwonici Do Znanego Kontraktora

Mike Dragowicz 588-6535

★ Domy

CENY WZRASTAJĄ

NAJLEPSZA OSZCZĘDNOŚĆ

TO ZROBIĆ RAZ, A DOBRZE

Jako fachowcy wykonamy każdą małą czy dużą naprawę we wnętrzu czy zewnątrz budynku najoszczędniej. Dzwonicie zaraz — zanim się rozpocznie pośpiech.

Również w nagłych wypadkach.

General Contracting Co.
4140 W. ARMITAGE
278-1525

★ Przeprowadzki

PODEJMĘ się przewozu ludzi, towarów, małe przeprowadzki. Dorywcz. Tel. 278-8762.

JUŻ Za \$20 przewieziemy twoje meble i towary. 2206 N. Milwaukee. Tel. 384-3322 lub 878-1162.

★ Praca Męska

GENERAL FACTORY WORK

Guaranteed 40 hour week. Some overtime. Ages 20 to 40. Good starting rate. Some English needed. Excellent CTA transportation.

PETITES CHOSES
216 W. Erie St.
642-0149

PRZYJMujemy
DOŚWIADCZONYCH
MASZYNISTÓW

na:
TOKARKE REWOLWEROWĄ
(Turret Lathe)

TOKARKE UNIWERSALNĄ
(Engine Lathe)

MASZYNE DO WYGŁADZANIA
(Honing Machine)

Nowa fabryka przy Elston Ave. i Cicero.

Dobre warunki pracy, wszystkie świadczenia.

Dzwonici do Jessy
736-8286

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Do Nastawiania i Operowania
Brown & Sharpe
Doświadczonego

Stala praca, nadgodziny. Najwyższa zapłata. Liczne świadczenia. Doskonałe możliwości.

Mówimy po polsku
DUNDICK CORP.

4616 W. 20th St.
Cicero, Ill.
656-6363

ROBOTNIKÓW FABRYCZNYCH

Potrzuje my dojrzałych solidnych robotników fabrycznych do pracy w przetwórci papieru w Elk Grove Village. Idealne warunki pracy w nowej ochładzanej fabryce. Muszą posiadać własny transport i mówić choć trochę po angielsku. Godziny od 7-3:30 po.

SUN PROCESS CO.
593-0447

SAW OPERATOR and Blanchard Grinder Operator

Experienced men for 2nd shift operation.
Full benefits.

Call CHESTER TRY.

Uddeholm Steel Corp.
Elk Grove 437-2710
An Equal Opportunity Employer

★ Domy

CICERO—PIEKNOŚĆ W HAWTHORNE

Z dodatkową 30 stopową parcelą. 5 pokojowe obite aluminium bungalow, z dodatkowym dużym ogrzewanym pokojem na poddaszu. Tafelowa kuchnia i łazienka. Kryta tylna weranda, gazowe ogrzewanie, pełen basement. Wiele dodatków. Garaż. Z dodatkową parcelą — tanioc \$38,900.

Gub. Walker Zgodził Się Na Rozszerzenie Chic. Portu

Gubernator stanu Illinois, Dan Walker wyraził swą zgodę na rozszerzenie zakreślenia Chic. Rejonowego dystryktu portowego, jednakże uczynił to dopiero po zawetowaniu innego wniosku, który miałyby zapewnić pieniądze potrzebne dystryktowi do wykonywania nowych obowiązków.

Maxim Cohen, generalny zarządca dystryktu portowego powiedział — iż przede wszystkim chodzi o pieniądze. Pieniądze te mają pochodzić z pożyczki \$7 milionów ze stan. bondów na "capital development", których dystrykt portu zamierza użyć na zakupienie terenów leżących przy ujściu Calumet River i na konstrukcję odpowiednich urządzeń.

Legislatura stanowa tę pożyczkę zatwierdziła, uchwalając tak w izbie reprezentantów jak i w senacie i to duża większość — jednakże uchwałę tę Gub. Walker zawetował dnia 22 lipca.

Dystrykt portowy uzyskał upoważnienie na nabycie gruntów, które będą potrzebne do wykonania czynności tak obecnie, jak i dla upoważnienia na rozszerzenie i w przyszłości, w drugiej uchwale, która została zatwierdzona na wiosnę, przez legislaturę.

Gub. Walker użył swego urzędowego "weta" w poniedziałek, pozbawiając korzyści — które miałyby pozwolić mayorowi Daley na mianowanie większości członków w

radzie portowej i które wy magać by miało, by wszyscy członkowie rady w liczbie dziewięciu, mieszkali na terenie Chicago.

Jednakże Gub. Walker pozostawił większość z treści wniosku, który wysunięty był przez sen. Daniela Dougherty (D-Chicago), łącznie z nast. prowizjami: iż całe miasto Chicago stanowić ma część dystryktu portowego. Dalej — umożliwienie dystryktowi portowemu na inny akt lub funkcję, które mogą prowadzić do pożytecznego wykorzystania lub rozwoju przystani, portów morskich i urządzeń portowych na terenie całego stanu Illinois.

Uchwała ta pozwala dystryktowi na nabywanie, konstrukcję, prawa własności, pożyczanie i rozwój urządzeń portowych i usług jakie okazują się potrzebne.

Uchwała ta nadaje upoważnienie dystryktowi na ustalanie żeglugi i transportacji handlowych w ramach stanu lub też bez upoważnienia stanu Illinois.

Dystrykt portowy nie otrzymuje pieniędzy od stanu i pieniędzy, które otrzyma przeznaczone są na pokrycie operacji i na dojrzenie bondów od zadłużeń, które obecnie wynoszą \$17 milionów. Nie pozostawia to żadnych nadwyżek na sfinansowanie rozszerzenia portu. Jednakże, jak Cohen zaznaczył, chodzi obecnie o władzę i autorytet.

Nieudana Próba Wynajęcia Zawodowego Mordercy Upatrzoną ofiarą była ubezpieczona na \$50,000

Prokurator stanowy Bernard Carey powiadomił o postawieniu w stan oskarżenia osobnika, który zamierzał wynająć kogoś, ktoby zamordował pracownika chicagowskich szkół publicznych w celu podjęcia ubezpieczenia. Arthur A. Behrens, zamieszkały w Ambers Hotel, 1632 W. Belmont jest oskarżony o spisek. Carey podał nazwisko upatrzonej ofiary, Richarda Sawyera. Prokurator powiedział reporterom, że sumę na którą Sawyer był ubezpieczony dostalałaby jego żona, Bonnie. Prokuratura prowadzi śledztwo by ustalić, jaką rolę w spisku odgrywała żona. Sawyer był ubezpieczony na \$50,000. Porucznik policji z 3-go Okręgu dowiedział się w poniedziałek od tajnego informatora, że Behrens poszukuje "hit man", który dokona morderstwa na zamówienie. Powiadomiono prokuraturę stanową i Carey wyznaczył tajnego agenta Josepha Saladino, do zajęcia się tą sprawą. Saladino nawiązał kontakt z Behrensem, używając nazwiska Nich Romano i podając się za zawodowego mordercę, wykonującego wyroki na zamówienie.

Spotkali się w poniedziałek, w samochodzie Saladino, na parkingu przy Belmont i Paulina. Omawiając "transakcję", Behrens powiedział agentowi, że najlepiej zabić Sawyera wieczorem, podczas weekendu, gdy Sawyer wyprowadzi psa na spacer. Wieczorne godziny wybrano, aby Behrens, który pracuje podczas weekendów wieczorami, miał alibi. Na podstawie rozmowy Behrensa z Saladino, urzędujący szef sądu kryminalnego, sędzia Louis B. Garippo wydał nakaz sądowy, zezwalający Saladino do zaopatrzenia się w ukryty miniaturowy magnetofon podczas drugiego spotkania, w tym samym miejscu. Spotkanie miało miejsce we wtorek wieczorem

a przebiegu rozmowy słuchał, przy zastosowaniu aparatów kontrolnych, asystent stanowego prokuratora, Nick Lavaroni, z samochodu zaparkowanego w pobliżu. Po 15 minutach policja aresztowała Behrensa. Jak wynika z rozmowy Behrens miał zapłacić Saladino \$5,000, \$10,000 jako zadek, a \$4,000 po wykonaniu "zamówienia". Behrens zeznał, że zamierzał poślubić Bonnie, po śmierci jej męża. Znał Sawyera przynajmniej, że Behrens zalecał się do niej, ale twierdzi, że nie chciała mieć nic do czynienia z natrętnym adoratorem i zaprzecza by przyjmowała udział w spisku.

Plan Budowy 40-piętrowego Hotelu w Śródmieściu

Przedstawiciel firmy budowlanej Guardian Money Management Corp. of Chicago, powiadomił we wtorek o planach budowy Fairmont Hotel, na Wacker, na południe od ul. Michigan w Illinois Center. Koszt budowy wyniesie \$50 milionów. Finansowanie nie jest jeszcze kompletne, nie zakupiono także gruntu a przedstawiciel Metropolitan Structures, współwłaściciela Illinois Center wraz z IC Industries, powiedział, że dotychczas nie zawarto porozumienia. Urzędnik Metropolitan mówi, że nowi przedsiębiorcy nie są właścicielami gruntu, na którym zamierzają budować luksusowy hotel, więc nawet gdyby przybyli dziś lub jutro z pieniędzmi, nie oznaczaloby to bynajmniej, że mogą rozpocząć prace budowlane. Przedstawiciel Fairmont Corp. mówi, że oznajmienie o budowie zakrawa na strategię, w celu uprzedzenia Hyatt Corp. która poprzednio podała do wiadomości o zamiarze rozbudowy Hyatt Regency Chicago, w Illinois Center. Kompania ubez-

PARYŻ — Premier Jacques Chirac (po lewej) żegna się z prezydentem Valérym Giscard d'Estaingiem w czasie zebraania Rady Ministrów w Paryżu. Zwolnienie Chiraca, podawane oficjalnie jako rezygnacja, było spodziewane od kilku dni. (UPI)

Dyrektor Więziennictwa Odpowiada Na Zarzuty Krytyków

W czasie konferencji prasowej jaka odbyła się w sali gimnastycznej Więziennictwa Powiatowego pnr. 2701 S. Sacramento, dyrektor więziennictwa Winston E. Moore ostro skrytykował doniesienia prasowe o ostatnich kłopotach w więzieniu, za które on rzekomo jest bezpośrednio odpowiedzialny.

Komentując incydent, w którym jeden z więźniów popełnił samobójstwo, Moore stwierdził, że więzień otrzymał odpowiednią pomoc lekarską przedtem, tzn. pomoc psychiatry. Samobójca, Andrew Phillips, był często pacjentem stanowych instytucji dla psychicznie chorych.

Krytycy Moore'a zarzucali mu, że odciął on fundusz na opiekę psychiczną nad więźniami, którzy tej opieki wymagają. Twierdzi się, iż 170 więźniów wymaga terapii psychiatrycznej.

Moore, który od roku jest ciągle w ogniu krytyki za serię ucieczek z Więziennictwa Powiatowego a teraz za rzekomo "nieodpowiednie" warunki w więzieniu, wyraził nadzieję, że kontrakt zatrzymujący go na dotychczasowym stanowisku, dyrektora więziennictwa w powiecie Cook, zostanie odnowiony. Dotychczasowa umowa o pracę wygasła we wtorek o północy. Moore jest

zatem tymczasowym dyrektorem dopóki nie zostanie znaleziony jego następca lub też nie będzie odnowiony jego kontrakt.

John Howard Association — organizacja społeczna zwracająca uwagę na więziennictwo — domaga się usunięcia Moore'a względnie żeby ten poddał się poligraficznemu testom do wykrywania kłamstwa.

Moore, broniąc swego stanowiska zaprzeczył jakoby jeden z incydentów cytowanych przez prasę miał istotnie miejsce w więzieniu. 17-letni Michael Evans skarżył się, iż był seksualnie molestowany lecz później zmienił swoje zeznania.

Jak na razie nie wiadomo czy Rada Powiatowa zamierza odnowić kontrakt Moore'a czy też poszuka nowego kandydata.

Wspólna Akcja Władz Miejskich i Organizacji Społecznych Przeciw Bandom Podpalaczy w Północno-Zachodniej Części Miasta

Przedstawiciele 33 organizacji, zrzeszających mieszkańców północno-zachodniej części miasta spotkali się w środę wieczorem z przedstawicielami Zarządu Miasta, aby wspólnie omówić akcję powstrzymania ustawicznych podpalen domów w tej dzielnicy. Kenneth Sain, zastępca mayor, przewodniczący zebrania, zatwierdził propozycję uchwalenia prawa, obowiązującego właścicieli i pracowników stacji benzynowych do notowania nazwisk i adresów osób, które kupują na stacjach małe zbiorniki benzyny. Listy nazwisk będą dostępne dla policji.

Wiece zwolniono aby połączyć wysiłki grup obywatelskich ze specjalną jednostką - Special Task Force - utworzoną przez zarząd miejski w celu zwalczania serii pożarów w północno - zachodniej stronie miasta. Omawiano pożar, jaki wybuchł 17 lipca pnr. 2313 W. Thomas. Zginęło wówczas dwoje dorosłych i pięcioro dzieci. — Wysłunęto również propozycję zakazu wejścia do opuszczonych domów i wysy-

Wojskowi Eksperci

Philadelphia, Pa (G.P.) — Dwu specjalistów wojskowych od spraw wojny bakteriologicznej spotkało się z doktorami badającymi tajemniczą chorobę, która zaatakowała Legionistów w czasie ich zjazdu. Rozmaite zjady i konwencje wydają się unikać Philadelphii mimo niezadowolenia władz miejskich. Ostatnio menażer hotelu Bellvue Stratford zachorował z objawami "legionowej choroby".

Niebezpieczne Komputery

Harvey Matusow założył w New Yorku "Międzynarodowe Towarzystwo Obrony przed Niebezpiecznymi Komputerami", które mogą zagrozić człowiekowi. Taktyka obronna polegać ma na "dostarczaniu mózgom elektronicznym świadomości zafałszowanych wiadomości".

Międzystan. Komisja Handlowa — Przesłuchy w Sprawie Kolei

Międzystanowa komisja handlowa rozpoczęła dnia 13 września przesłuchy w sprawie kontrowersyjnego fed. raportu, który jak twierdzą przedstawiciele kolejnictwa może mieć duży wpływ i odbić się na kompaniach kolejowych na środkowym zachodzie.

Przesłuchy naznaczone zostają na godz. 9.30 rano, w budynku fed. im. Dirksena, w sprawie niedawno ogłoszonego raportu Międzystan. komisji, ustalającego klasyfikację i oznaczenie linii kolejowych. Raport ten został skrytykowany przez czołowych przedstawicieli kompanii kolejowych na środkowym zachodzie. Oznaczenia kolejności linii kolejowych mają być użyte przez przedstawicieli federalnego jako przewodnik do wydatkowania około \$600 milionów w udziałach oraz sumy 1 biliona dol. w zagwarantowanych pożyczkach dla linii kolejowych, szukających wyniesień ich podstawowych kompanii.

Pieniądze te zostały zagwarantowane przez Akt Reorganizacji kolei z 1975 roku, który został podpisany na początku bież. roku.

Celem programu jest umożliwienie przedstawicielom federalnym przydziałów pieniędzy dla poszczególnych kompanii kolejowych, przedstawiających najlepsze warunki na sukces i wyeliminowanie zbyt dużych przydziałów dla zbyt wielu kompanii w jednym i tym samym rejonie.

Pierwszorzędnym przykładem rejonu mającego zbyt wielu konkurentów w liniach kolejowych jest według fed. przedstawicieli, rejon Chicago do Kansas City, korytarza, który jest obsługiwany przez osiem linii kolejowych. Długość odcinków torów tych ośmiu kompanii wynosi od 450 do 551 mil, zaś tonaż przewożony przez te kompanie waha się od 33 milionów ton (North Western), do 6 milionów ton (Ill. Central Gulf).

Raport określa także jako korytarz o nadmiernym obciążeniu trasę Chicago — St. Louis, obsługiwany przez 5 linii kolejowych. W tym korytarzu, jak raport wymienia, Burlington Northern RR uznawany jest jako mający najlepsze urządzenia i zdolności do uporania się z komunikacją. Jako "przeciętne" uważane są Milwaukee, C and NW i Rock Island, zaś Illinois Central Gulf uważane jest jako "poniżej poziomu".

Jednakowoż badania zagęszczenia komunikacyjnego wykazały, iż Chicago & North Western przewozi przeciętnie do 45 mil. ton, gdy linia Burlington przewiozła 35 mil. ton.

Przedstawiciele kolejnictwa na tym terenie skargą się, iż US Depatr. Transportacji, który przygotował ten raport, ustala prawie w zupełności rejon środkowego zachodu, łącznie z Chicago, jako rejon o zbyt dużym wykorzystaniu. Przedstawiciele ci skarżą się, iż raport został wykonany pobieżnie i nie odzwierciedla rzeczywistości.

Policja Zaostrza Walkę Przeciw Prywatnym Taksówkom

Policja sformowała specjalny oddział przeznaczony do walki z prywatnymi niezależnymi kierowcami taksówek i taksówkami, nie posiadającymi nawet licencji, jak oświadczyła w środę komisarka konsumpcji, Jane M. Byrne.

W wywiadzie dla prasy, jaka ona odbyła zaznaczyła, że oddział ten, który przeprowadza specjalne ćwiczenia i szkolenie przez okres dwóch tygodni, rozpocznie swą akcję w tym jeszcze tygodniu.

Superint. chic. policji James Rochford nakazał zdecydowaną walkę z tymi taksówkami, dążąc do kompletnego usunięcia ich z ulic. Akcja ta ma być w stopniu dotąd nie stosowanym. Rochford podkreślił dalej, że pasażer nie posiada żadnej ochrony w tych prywatnych taksówkach, które nie są prawidłowo sprawdzane pod względem technicznym i które są kierowane przez osoby nie posiadające prawa jazdy, ani odpowiedniego finansowego ubezpieczenia.

Komisarka Byrne określiła, że na zachodniej stronie Chicago kursuje około 1,500 takich taksówek, a na południowej stronie ponad 1,000. W ostatnich tygodniach stały wzrost liczby tych taksówek

spowodował protest ze strony Abernethy Cab Co., Penny Cab Co., i Holiday Cab Co., oraz innych także kompanii mających licencję do pełnienia usług na południowej stronie miasta.

Kompanie te stwierdzają, że taksówki nie mające licencji stanowią groźbę dla mieszkańców i powodują niesprawiedliwą konkurencję. Taksówki takie są w odróżnieniu od innych, które mają nawet licencję, ale których kierowcy, wykraczając przeciw przepisom dla taksówek nie prowadzą liczników i zabierają po kilku pasażerów przy jednym kursie.

Mimo to, jednak taksówki takie mają licencję i mogą być w użyciu, powiedziała komisarka Byrne, która dla tego rodzaju taksówek zamierza wysunąć pewną poprawkę do zarządzeń. Według obecnego prawa, tacy kierowcy mogą utracić swoje prawo jazdy.

Na cele specjalnego oddziału policyjnego do usunięcia nielegalnych taksówek z ulic miasta stanął por. Thomas Faragol. Komisarka Byrne podkreśliła również, że sporadyczne aresztowania do tej pory powodowały zapłacenie grzywny od 50 do 100 dolarów. Zaznaczyła również iż niektórzy niezależni kierowcy legalnie kursujący i prowadzący operacje odpowiednio pasażerów telefonicznie nielegalnym kierowcom taksówek. Takim kierowcom grozi utrata prawa jazdy.

Aresztowano Bandę Włamywaczy

Policja aresztowała trzech braci i dwóch ich przyjaciół, oskarżając całą bandę o serie włamań do domów w zachodniej części miasta, w lipcu i sierpniu, włącznie z włamaniem w dniu 4 sierpnia. Do ujęcia bandy pomógł odcisk palców na broni, odebranej osobnikowi, aresztowanemu w dniu 11 sierpnia.

Odcisk był identyczny ze znalezionym w samochodzie skradzionym podczas jednego z rabunków. Areszt Royce Tripp, lat 24, naprowadził policjantów na ślad jego dwóch braci, Jerzy lat 23 i 15-letniego. Aresztowano także Marshalla Villaby, lat 18 i Keitha Jenkins, 18. Podczas rewizji znaleziono biżuterię i kilka zegarków.

Naprawa Szosy Tri-State Tollway

Prace, trwające przy naprawie Tri-State Tollway, na przestrzeni 30 mil, spowodują ograniczenie ruchu podczas długiego weekendu, w związku z Dniem Pracy jaki przypada w poniedziałek, 6 września.

Zaleca się kierowcom aby na szosie, pomiędzy portem lotniczym O'Hare a Illinois 132, w pobliżu Burnee, nie przekraczali szybkości 45 mil na godzinę. W czasie weekendu pracę będą zawieszane i oba pasy będą dostępne dla ruchu, ale ze względu na pozostawiony przez pracowników sprzęt, nadmierna szybkość jazdy nie jest wskazana.

Sierpień Był Chłodny i Suchy

Krajowe Biuro Meteorologiczne potwierdziło to co wielu chicagowian doskonale wiedziało — sierpień bieżącego roku był najbardziej suchym sierpnem od 1893 roku. W tym roku tego miesiąca odnotowano tylko 0.8 cala opadów, czyli o 2,34 cala poniżej normy.

Sierpień 1976 był zarówno najchłodniejszym sierpnem w ciągu ostatnich 9-ciu lat. Tylko trzykrotnie odnotowano temperaturę rzędu 90 stopni, podczas gdy 17 sierpnia odnotowano 48 stopni, tj. najniższą temperaturę jaką zanotowano na ten dzień od 1879 roku.

Prognozy na wrzesień wywołują niepewność optymizmem. Przewidywana pogoda na "Dzień Pracy" (Labor Day) jest wspaniała, z temperaturą w ciągu dnia powyżej 70 stopni a w nocy powyżej 50. Poza tym miesiąc powinien być również cieplejszy niż wrzesień jest normalnie. Ilość opadów ma utrzymać się w normie.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

TOKIO — Tak przepełnione są pływalnie w upalny sierpniowy dzień w Tokio. (UPI)